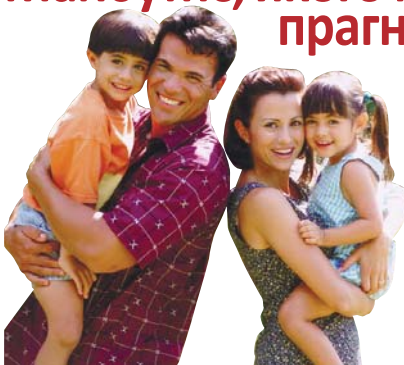

Майбутнє, якого ми прагнемо

«ПВ»
ЗАИРНУЛИ
У ПРОГНОЗИ
МАЙБУТЬОГО
УКРАЇНИ ПІСЛЯ
2015 РОКУ

200 тис.
ОСІБ З 83 КРАЇН СВІ-
ТУ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У ДИСКУСІЇ

.05

ФОРУМ

Перспективи
легалізації
заробітної
плати

Як вивести з тіні зарплату, радилися фахівці ФПУ, Мінсоцполітики, КМДА, ФРУ, інші

.03

ЮВІЛЕЙ

ХАРКІВСЬКИЙ ОБКОМ
ПРОФСПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ СВЯТКУЄ
60-РІЧЧЯ

.11

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Як визначається підсумований облік робочого часу?

.12

№ 24 (694) | 13.06.2013

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

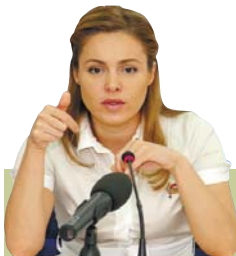

КОРОТКО

СПО | У Будинку профспілок 10 червня відбулося засідання Спільного представницького органу об'єднань профспілок, на якому обговорювалися важливі питання соціально-економічного захисту людини праці. **.03**

ФОТОРЕПОРТАЖ | Упродовж двох днів 8–9 червня під патронатом ФПУ на столичному стадіоні «Спартак» відбувся IV Міжнародний турнір з регбі «Кубок Посла Південно-Африканської Республіки в Україні». У змаганнях взяли участь 18 команд із 10 міст України (понад 300 гравців) – юнаки та дівчата 1998–1999, 2000–2001, 2002–2003 років народження. Організував турнір Фонд розвитку дитячо-юнацького регбі в Україні. **.13**

Наталія Королевська: «Нас цікавить не тільки кількість оздоровлених дітей, а й якість цього відпочинку, його безпека» **.02**

ТЕМА НОМЕРА | ЧОМУ В УКРАЇНІ НАПАДАЮТЬ НА ЛІКАРІВ «ШВИДКОЇ»?

РЯТУВАТИ ІНШИХ З РИЗИКОМ ДЛЯ СЕБЕ

Медики «швидкої допомоги» самі потребують допомоги. Причому реальної і невідкладної. Події останніх тижнів засвідчили, що напади на лікарів почастишали. Їх не просто б'ють, калічать, а й жорстко вбивають. Захистити себе власними силами вони не

можуть. Персонал «швидкої» становлять переважно жінки, котрі в сутичках з нападниками просто безсилі. Та поки вони чекають розв'язання проблеми на державному рівні, надходять нові повідомлення про жертви серед лікарняного корпусу. **.08**

**ЯК ПОЛІПШИТИ
НАШУ ГАЗЕТУ?**
додатуйтеся до обговорення
на нашому сайті www.psv.org.ua

АКТУАЛЬНО

НАТАЛІЯ КОРОЛЕВСЬКА: «НАС ЦІКАВИТЬ НЕ ТІЛЬКИ КІЛЬКІСТЬ ОЗДОРОВЛЕНИХ ДІТЕЙ, А Й ЯКІСТЬ ЦЬОГО ВІДПОЧИНКУ, ЙОГО БЕЗПЕКА»

Літній відпочинок школярів та реформування інтернатної системи стали головними темами зустрічі міністра соціальної політики України Наталії Королевської з журналістами друкованих ЗМІ напередодні Міжнародного дня захисту дітей.

Наталія Королевська пояснила, що «з 1 червня почалася оздоровча кампанія, і для нас ситуація непроста». Інфраструктура дитячих таборів була створена ще в 1960-80-ті роки, а нині занепала. За останні 20 років кардинальної модернізації не було.

«Буквально днями ми з першим віце-прем'єр-міністром Сергієм Арбузовим відвідали в Одесі табір «Молода гвардія», – розповіла Наталія Королевська. – В минулому це була одна з найбільш легендарних баз для оздоровлення дітей. Зараз деякі корпуси закриті, тому що перебувають в жахливому стані. Ми прийняли рішення зробити там пілотний проект, заново відбудувати табір, щоб щорічно тисячі дітей, дітей-інвалідів проходили в ньому оздоровлення».

У «Молодій гвардії» – три табори. Один з них – «Морський» – буде пристосований саме для дітей-інвалідів, а вся територія «Молодої гвардії» стане доступною для них. «У нас часто кажуть, що треба соціалізувати дітей-інвалідів, включати їх у звичайні дитячі колективи, а ми думаємо, що навпаки, звичайних дітей потрібно соціалізувати, щоб вони звикали до того, що є інші діти, з іншими можливостями, але всі мають однакові права», – пояснила міністр.

Також, повідомила Наталія Королевська, в перші літні дні, у зв'язку з трагедією в Сімєїзі, де обвалився балкон і загинула дівчинка, Міністерство соціальної політики ініціювало комплексну перевірку всіх дитячих установ щодо їх безпеки. «Нас цікавить не тільки кількість оздоровлених дітей, а й якість цього відпочинку, його безпека», – підкреслила вона.

Нині існуюча інфраструктура в Україні дозволяє оздоровити 3 млн дітей. «Цього року ми збільшили фінансування на оздоровчі програми більш ніж на 160 млн грн. Додаткові 66 тис. п'ятирок (90% вартості компенсується державою) будуть оплачені за рахунок Фонду соці-

ального страхування. Ми також поставили завдання про оздоровлення 40% дітей саме на курортах, а не в місті, в шкільних таборах, – зазначила міністр. – Загалом ми плануємо, що 70% дітей шкільного віку буде оздоровлено цього року».

Ще одна проблема, на вирішенні якої нині сконцентровано міністерство, – це захист дітей з особливими потребами. Президент поставив завдання, щоб 100% наших дітей-інвалідів були забезпечені протезами та засобами реабілітації. «Наразі ми це робимо, в тому числі пропонуємо протези на вибір, від різних фірм, – інформувала Наталія Королевська. – Також ми в півтора раза збільшили допомогу по догляду за дитиною з групи А (з важкими формами втрати здоров'я) і на 900 грн збільшили допомогу при усиновленні дитини-інваліда без батьків». Раніше такі виплати були однаковими для усиновлювачів здорових дітей і дітей з порушеннями здоров'я.

Сьогодні міністерство працює над тим, щоб у 11 областях відкрити денні дитсадки (центри) для дітей-інвалідів, тому що звичайні садочки їх часто не беруть, або ж не пристосовані до них. Незабаром планується відкрити такі центри по всій країні.

Особливі зусилля міністерство докладає до скорочення інтернатів. На сьогодні 82% дітей-сиріт перебувають під сімейною опікою, але 16 тис. все ще мешкають в інтернатах радянського типу. Завдання, поставлене Президентом, – до 2020 року повністю відмовитися від інтернатної форми виховання дітей-сиріт. Але його вирішити нелегко. В областях ця форма підтримується, реформи блокуються. Самі співробітники інтернатів бояться втратити роботу, їздять по регіонах, шукають нових вихованців (так званих соціальних сиріт із живими батьками).

Наталія Королевська розповіла, що її дуже засмучує така провід. Адже закриття інтернатів не означає без-

робіття – з досвіду інших країн, у колишніх інтернатах можуть бути створені центри культури, будинки престарілих тощо.

«Ми змінили підхід до усиновлення, – продовжила Наталія Королевська. – Якщо раніше сім'я обирала дитину, то тепер ми обираємо сім'ю, виходячи з потреб дитини». Для цього до кінця року буде створено 150 будинків сімейного типу (сім'ї, де виховуються до 10 дітей). І на наступний рік міністерство запланувало побудувати не менше 100 дитячих будинків сімейного типу за рахунок держави і 100 будинків – за рахунок місцевої влади.

«Таким чином, наступного року ми не віддаватимемо дітей в інтернати, вони будуть відразу потрапляти до центрів реабілітації. Дитина отримує свій правовий статус і переходить на виховання у будинки сімейного типу, із збереженням кола спілкування, не переїжджаючи в інший регіон і не розлучаючись із своїми братами та сестрами», – повідомила міністр. Вона додала, що під час поїздки до Одеси відвідала дитячий будинок для дітей-інвалідів. «З такими інтернатами важко розлучитися, оскільки дітям потрібен спеціальний догляд та умови. Не всі діти-інваліди будуть усиновлені, ми думаємо, що приблизно 2 із 3 тисяч залишаться в інтернатах, і для них мають бути створені найкращі можливості для лікування і реабілітації», – пояснила Наталія Королевська.

Аби швидше поліпшити інтернатну інфраструктуру, міністерство пропонує відновити систему шефства підприємств над такими установами. «Тому що не все можна вирішити за допомогою тільки державного бюджету, має бути ще й людський підхід», – впевнена міністр.

Наталія Королевська також навила загальну статистику соціальної допомоги дітям, яку надає міністерство. Нині 3,5 млн сімей з дітьми отримують допомогу від держави, яка становить 40 млрд грн щорічно. Більше того, 140 тис. малозабезпечених сімей, в яких проживають 245 тис. дітей, отримують збільшені виплати, які поступово зростатимуть у майбутньому.

ПРИВІТАННЯ

16 ЧЕРВНЯ – ДЕНЬ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Шановні працівники та ветерани медичної галузі!

Від щирого серця вітаю вас із професійним святом – Днем медичного працівника. Це свято має для суспільства особливе значення, воно надає можливість всім нам ушанувати представників найгуманнішої і найпотрібнішої людям професії.

У будні і свята ви, медичні працівники, оберігаєте життя та здоров'я людини, супроводжуючи її від самого народження і повсякчас демонструючи приклади високого професіоналізму, самовідданості і відповідальності, уміння приймати вірні рішення. Скільки

людей завдяки вашим старанням знову відчувли щастя і радість повноцінного життя! Низький уклін вам за відданість обраній професії і готовність прийти на допомогу!

Бажаю вам, шановні лікарі і медичні сестри, фельдшери та молодший медичний персонал, ветерани і студенти – майбутні медики, великого людського щастя і міцного здоров'я, сил і бадьорості, благополуччя і затишку в родині. Нехай ваша доброта, турбота, милосердя і щедрість душі завжди повертаються сторицею! З глибокою повагою,

Юрій КУЛИК,

Голова Федерації профспілок України

ЮВІЛЕЙ

15 червня голові Донецької обласної ради профспілок Володимир Михайловичу ПАСТУШЕНКУ виповнюється 70 років!

Вітаючи Володимира Михайловича з ювілеєм, бажаємо йому міцного здоров'я, невчерпної енергії, добра, щастя, благополуччя і нових здобутків!

Федерація профспілок України

УГОДА

СПІВПРАЦЯ – У ПЕРСПЕКТИВІ

Задля об'єднання зусиль, спрямованих на захист прав та інтересів територіальних громад, органів місцевого самоврядування, забезпечення ефективності колективно-договірної регулювання через здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю, Президія Федерації професійних спілок України постановила взяти за основу текст

Угоди про співпрацю між Федерацією професійних спілок України та Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України». Членські організації ФПУ вносили пропозиції до проекту до 5 червня 2013 року. Доопрацьований текст Угоди з урахуванням пропозицій членських організацій буде винесено на розгляд Президії ФПУ 3 липня 2013 року.

3 млн
ДІТЕЙ ДОЗВОЛЯЄ ОЗДОРОВИТИ ІСНУЮЧА НИНІ ІНФРАСТРУКТУРА В УКРАЇНІ

Фото Анастасія ЛИСЕНКА

СПО | ПОЗИЦІЯ ПРОФСПІЛОК

ПЕНЯ ЗА НЕСПЛАТУ ПОСЛУГ ЖКГ НЕ ПРОЙДЕ!

У Будинку профспілок 10 червня відбулося засідання Спільного представницького органу об'єднань профспілок, на якому обговорювалися важливі питання соціально-економічного захисту людини праці.

Тетяна РУБАН
«ПВ»

Члени СПО заслухали інформацію про результати консультацій з урегулювання розбіжностей, які стосуються проекту Генеральної угоди на новий строк, і ухвалили рішення щодо доцільності подальших колективних переговорів. Під час обговорення було погоджено Таблицю узгоджених пропозицій для внесення до проекту Генугоди на 2013–2015 роки та пропозицій, які втратили актуальність, схвалено внесення до протоколу розбіжностей пунктів, щодо яких сторони не дійшли згоди. Вирішено доручити голові СПО об'єднань профспілок Юрію Кулику звернутися до керівництва сторін колективних переговорів щодо їх відновлення в рамках Спільної робочої комісії з метою внесення змін до положень Генугоди на 2013–2015 роки, які погоджені як компромісні, та підписання не пізніше 1 липня ч. р. протоколу розбіжностей, які містять положення, за якими сторони не дійшли згоди.

Заслухавши інформацію про проект ЗУ «Про житлово-комунальні послуги (стосовно нарахування пені за несвоєчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги) та дії профспілок, спрямовані на недопущення погіршення рівня життя населення при визначенні Урядом позиції із соціально важливого питання, учасники зібрання визнали прийняття рішен-

ня про нарахування і стягнення з громадян України пені за несвоєчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги передчасним. СПО об'єднань профспілок вважає, що повернутися до розгляду цього питання можна лише за умови вжиття Урядом низки упрежувальних заходів, як-от: запровадження компенсації за затримку зарплати, спрощення механізму нарахування субсидій, забезпечення приладового обліку енергоресурсів і води, прозорості та економічності обґрунтованості тарифів, підвищення ефективності роботи житлово-комунальної галузі, розроблення механізму звільнення населення від сплати пені за ЖКГ-послуги через поважні причини (відпустка, відрадження, тривале лікування). Під час засідання схвалено проект тез виступу делегата України від сторони профспілок на 102-й сесії МОП Голови ФПУ Юрія Кулика, затверджено Регламент розгляду проектів нормативно-правових актів, що надходять до СПО об'єднань профспілок від центральних органів виконавчої влади та державних колегіальних органів, які ухвалюють відповідно до повноважень рішення про зміну і регулювання чинних тарифів (цін) для населення (електроенергія, газ, послуги транспорту й зв'язку), а також погоджено проект наказу Мінінфраструктури України «Про затвердження змін до тарифів на перевезення багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у внутрішньому сполученні».

СПО об'єднань профспілок визнав передчасним прийняття рішення про нарахування і стягнення з громадян України пені за несвоєчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги.

КРУГЛИЙ СТІЛ

ПЕРСПЕКТИВИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Шляхи подолання проблеми «тіньової» заробітної плати обговорювали учасники круглого столу, що відбувся 4 червня у Будинку спілок. У заході взяли участь представники членських організацій ФПУ, Мінсоцполітики, Київської міської держадміністрації, Федерації роботодавців України, а також учені, соціологи, експерти.

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

ЗА ІНФОРМАЦІЄЮ ДЕПАРТАМЕНТУ ВИРОБНИЧОЇ ПОЛІТИКИ ТА КОЛЕКТИВНО-ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЦЕНТРУ АПАРАТУ ФПУ, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк, відкриваючи засідання, зазначив, що з ініціативи Федерації профспілок України 2013-й проголошено Роком боротьби профспілок проти використання роботодавцями нелегальної, нестійкої та нестандартної зайнятості, тіньової виплати заробітної плати, запозиченої праці та інших порушень трудових і профспілкових прав.

Заступник Голови ФПУ наголосив, що виконавчою владою розроблено пакет заходів протидії нелегальній зайнятості та виплаті тіньових зарплат, але реалізацію цих заходів гальмують роботодавці, відтак рівень тіньової виплати зарплати досі доволі високий. На його думку, дискусія має на меті пошук певного суспільного консенсусу в цьому питанні. Зі свого боку, ФПУ має намір долучитися до підготовки пропозицій до засідання Ради національної безпеки та оборони України з питань реформування системи заробітної плати. Розпочати роботу над цими пропозиціями й шукати конкретні та ефективні шляхи подолання таких ганебних явищ, як використання роботодавцями нелегальної, нестійкої та нестандартної зайнятості, тіньової виплати заробітної плати, закликав учасників дискусії Сергій Кондрюк.

Під час круглого столу відбувся серйозний і конструктивний діалог, пролунали конкретні пропозиції для вирішення багатьох проблем. Доктор економічних наук, головний науковий співробітник відділу макроекономічного прогнозування та досліджень тіньової економіки Національного інституту стратегічних досліджень при

«Ми маємо приділяти особливу увагу таким явищам, як нелегальна зайнятість, тіньова економіка та нелегальна зарплата, бо люди, які працюють у цих умовах, фактично позбавлені соціального захисту, вони часто залишаються наодинці зі своїми проблемами, – вважає Сергій Кондрюк. – Тому актуальне завдання профспілок полягає у тому, щоб активніше боротися з цими ганебними явищами. Адже вони, як і величезна заборгованість із виплати заробітної плати, становлять основну загрозу правам та інтересам людини праці».

Президентів України Юрій Харазіві виступив на тему «Детінізація заробітної плати як суттєвий чинник соціального розвитку України».

Про систему соціального захисту та можливості легалізації заробітної плати розповіла кандидат економічних наук, провідний науковий співробітник відділу досліджень людського розвитку Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України Лідія Ткаченко.

Кандидат соціологічних наук, завідувач відділу соціальної політики Національного інституту стратегічних досліджень при Президентів України Ольга Пищуліна у своєму виступі акцентувала увагу на питаннях упровадження механізмів підвищення заробітної плати. На тему «Легалізація заробітної плати: соціологія громадської думки» виступила кандидат економічних наук, провідний науковий співробітник відділу досліджень людського розвитку Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України Ірина Новак.

Представник Мінсоцполітики Неля Синько повідомила, що міністерство готує законодавчі пропозиції щодо запровадження гарантованого розміру заробітної плати. Олексій Солод, представник Федерації роботодавців України, основною причиною «тіньової» економіки назвав кричущу корупцію в Україні, на відміну від європейських країн. На його думку, не подолавши цього негативного явища, забезпечити легалізацію заробітної плати неможливо.

Підбиваючи підсумки дискусії, учасники круглого столу дійшли висновку, що ключовою проблемою існування нелегального ринку праці є недосконалість нормативно-правової бази. Оминаючи або порушуючи норми закону, роботодавці нелегально працевлаштовують людей, які, у свою чергу, в пошуках заробітку погоджуються на будь-які умови. Вирішено продовжити пошук шляхів подолання негативних явищ в оплаті праці, спільно підготувати пропозиції щодо поліпшення ситуації у цьому питанні.

КАЗАХСТАН: ВИРІШУЄТЬСЯ ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ

В Астані з 4 по 6 червня з ініціативи Федерації профспілок Республіки Казахстан за підтримки МОП та Загальноєвропейської регіональної ради Міжнародної конфедерації профспілок відбувся семінар із питань охорони праці для країн СНД. Топ-менеджери держструктур, міжна-

родні експерти та керівники профспілок Казахстану, Росії, Вірменії, Грузії, Білорусії, України, Азербайджану і Таджикистану визначили основні тренди в питаннях безпеки й охорони праці, а також обмінялися досвідом у цій сфері. За статистикою, щороку понад 270 млн трудівників стають жертвами

нешасних випадків на виробництві. За словами головного держінспектора праці Казахстану Серіккалі Бісакаєва, станом на 1.01.2013 року 1416 великих і середніх підприємств країни запровадили міжнародні та національні стандарти з безпеки й охорони праці. Крім того, до 2017 року на всіх підпри-

ємствах із небезпечними та шкідливими умовами праці будуть створені виробничі ради, які об'єднають зусилля роботодавців і працівників у питанні забезпечення вимог охорони праці. А вже до 2020 року виробничі ради з'являться на всіх середніх і великих підприємствах.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

ПИВОВАРИ CARLING СТРАЙКУВАТИМУТЬ ПРОТИ ВИВЕДЕННЯ ЗА ШТАТ

НА ПІДПРИЄМСТВІ MOLSON COORS, що випускає пиво відомої марки Carling, 97% членів профспілки Unite проголосували за оголошення страйку. Це відповідь колективу на рішення роботодавця щодо припинення дії колективного договору, масового виведення працівників за штат, значного скорочення зарплати. До 14 червня компанія пропонує 455 працівникам пивоварні погодитися на звільнення, після чого посередницька фірма їх знову найме на роботу. Нові умови праці передбачатимуть виклик на роботу «по дзвінку» (будь-хто має з'явитися на роботу за 23 години) і зменшення

зарплати деяким категоріям працівників. За підрахунками профспілки, люди можуть втратити свої будинки, оскільки внаслідок зменшення заробітку вони не зможуть виплачувати іпотеку. Погіршаться й інші умови праці. Профспілка Unite переконана, що ця боротьба стосується кожного працівника Molson Coors і кожного місцевого жителя. Якщо задекларовані наміри керівництва справдяться, то буде завдано шкоди всій місцевій економіці у регіоні, де діє пивоварня, у тому числі за рахунок зниження загальної рівня зарплат і купівельної спроможності людей.

КОРОТКО

ПАР | Власники трьох рудників із видобування хрому в Південній Африці звільнили тисячі працівників після того, як останні взяли участь у страйку. Компанія Glencore Xstrata, головний офіс якої розташований у Швейцарії, заявляє, що страйк на шахтах поблизу Йоганнесбурга провадився незаконно.

ТУРЕЧЧИНА | Жорстоке придушення протестів на стамбульській площі Таксим сколихнуло весь світ і спричинило масову хвилю обурення у самій Туреччині. Коаліція соціальних організацій, у тому числі найбільших профспілок країни, виступила до уряду країни вимоги щодо негайного звільнення всіх заарештованих під час виступів, зняття із них усіх обвинувачень, притягнення до відповідальності всіх винних у поліцейському свавіллі, зняття всіх обмежень на проведення мітингів і демонстрацій.

РОСІЯ

НА ЧАСІ – НОВА ГЕНЕРАЛЬНА УГОДА

У Москві відбулося засідання Генеральної ради Федерації незалежних профспілок Росії, на якому розглядався проект концепції Генеральної угоди між загальноросійськими об'єднаннями профспілок і роботодавців, а також урядом РФ на наступний період. Учасники зібрання обговорили діяльність виконкомом ФНПР щодо виконання Плану практичних дій із реалізації рішень VII з'їзду ФНПР у 2012 році. Вів засідання голова ФНПР Михайло Шмаков.

З доповіддю про проект концепції нової Генугоди виступила заступник голови ФНПР Ніна Кузьміна. Наприкінці 2013 року спливає термін чинної Генеральної угоди. У зв'язку з цим 26 квітня після попередніх консультацій сторін Російської тристоронньої комісії з регулювання соціально-трудових відносин було затверджено графік підготовки проекту нової угоди, повідомляє департамент громадських зв'язків ФНПР. За словами Ніни Кузьміної, цей проект підготовлений на основі 142 пропозицій членських організацій ФНПР. «Вступаючи в переговори, експерти керуються програмою «Гідна праця – основа добробуту людини і розвитку країни» та резолюціями VII з'їзду ФНПР. Окрім того, ці пропозиції спрямовані на вирішення практичних завдань у галузі соціально-економічної політики, визначеної указами президента РФ від 7 травня 2012 року», – зазначила вона.

Діяльність профспілок Росії, у тому числі Крайньої Півночі і прирівняних до них місцевостей.

В обговоренні доповіді, крім представників профспілок, узяли участь заступник міністра праці та соціального захисту РФ Любов Сльцова та директор управління ринку праці і соціального партнерства РСШП Марина Москвіна.

1 червня пропозиції профспілкової сторони подані до секретаріату РТК для початку офіційних переговорів соціальних партнерів із підготовки проекту Генеральної угоди.

Обговорюючи доповідь про хід виконання Плану практичних дій з реалізації рішень VII з'їзду ФНПР, з якою виступив перший заступник голови Федерації Сергій Некрасов, члени Генеральної ради приділили особливу увагу організаційному зміцненню профспілок.

На засіданні наголошувалося, що наразі проводиться аналітичний та експертний аналіз законодавчої, нормативно-правової бази, що регламентує діяльність профспілок та їх об'єднань.

З метою вироблення остаточного варіанта проекту змін до Статуту ФНПР вирішено продовжити діяльність відповідної Робочої групи. За словами голови ФНПР Михайла Шмакова, підсумковий варіант проекту буде опубліковано вже найближчим часом. Головною метою запропонованих структурних змін є організаційне зміцнення профспілкового членства.

ІНДІЯ

РОБІТНИКИ PEPSICO ОБСТОЮЮТЬ СВОЇ ПРАВА

КЕРІВНИЦТВО КОМПАНІЇ PEPSICO продовжує тиснути на профспілкову організацію фабрики Frito-Lays, що в індійському штаті Західна Бенгалія. У березні та квітні цього року 162 найманих працівники складу підприємства дістали дисциплінарні стягнення, були звільнені або на них напали бандити просто на робочих місцях. Це сталося після того, як на підприємстві за підтримки Індійського національного конгресу профспілок INTUC було створено профспілку й висунуто перші вимоги роботодавцеві. Профспілка вимагає забезпечити нормальну зайнятість замість строкових договорів з аутсорсинговими агентствами, рівні права зі штатними співробітниками PepsiCo й таку саму оплату

праці. Працівники переконані, що за їхнє майбутнє відповідає компанія-роботодавець, тому й вимоги висунуто саме до неї. Тим часом, PepsiCo є основним спонсором Індійської крикетної прем'єр-ліги, матчів якої профспілки дедалі частіше використовують для того, аби закликати громадськість зазірнути за етикетку респектабельного світового бренду. Останній раз така акція відбулася на стадіоні Eden Garden у травні. Напередодні матчу відбулася прес-конференція та організована INTUC за підтримки Міжнародної спілки харчовиків, працівників сільськогосподарства та готелів демонстрація біля прохідної Frito-Lays. Акція широко висвітлювалася місцевою пресою.

ПАЛЕСТИНА | Унаслідок страйку припинили свою роботу лікарні, розташовані на Західному березі річки Йордан. Палестинські лікарі протестують проти незадовільної оплати праці. У деяких випадках було скасовано навіть термінові операції. Страйкарі передали лист главі уряду Палестинської автономії Рамі Хамдаллах, звинувативши його у невиконанні своїх обіцянок.

США | Дизайнер онлайн-ігор Zynga – головний постачальник ігор для соціальної мережі Facebook, має намір звільнити 18% персоналу. У листі до співробітників гендиректор Zynga Марк Пінкус повідомив, що звільнення необхідні для подальшого розвитку компанії і дадуть змогу розробникові онлайн-ігор заощадити від 70 до 80 млн доларів упродовж року.

142
ПРОПОЗИЦІЇ
ЧЛЕНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ФНПР
ПОКЛАДЕНО В
ОСНОВУ НОВОЇ
ГЕНУГОДИ

Майбутнє, якого ми прагнемо

Нещодавно в Інституті демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи відбувся круглий стіл «Україна після 2015 року: майбутнє, якого ми прагнемо». Обговорювалися основні положення та рекомендації аналітичної доповіді, яку підготовлено за підсумками національних консультацій.

Олена ОВЕРЧУК
редактор відділу «ПВ»

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

МАСШТАБНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

У заході взяли участь перший заступник Глави Адміністрації Президента України Ірина Акімова, віцепрем'єр-міністр Костянтин Грищенко, директор Програми розвитку ООН в Україні Рікарда Рігер, директор Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України Елла Лібанова та директор Національного інституту стратегічних досліджень при Президенті України Андрій Єрмолаєв.

Упродовж грудня 2012-го – березня 2013 року системою ООН в Україні спільно з Урядом проведено масштабні національні консультації, в яких узяти участь представники різних груп, в тому числі органів влади, неурядових організацій, профспілок, науковці, молодь, представники малого й великого бізнесу, окремих категорій уразливих груп населення тощо. Під час національних консультацій напрацьовано пропозиції стосовно пріоритетів майбутнього, якого ми прагнемо досягти.

ОРІЕНТИРИ ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Слід зазначити, що 2000 року у Декларатії Тисячоліття ООН, схваленій державами – членами ООН на Саміті Тисячоліття, було визначено орієнтири глобального розвитку до 2015 року – Цілі Розвитку Тисячоліття. На шляху досягнення цілей перед світом постають нові виклики, що зумовлюють необхідність оновлення перспективного бачення майбутнього розвитку націй. Формування глобального «Порядку денного розвитку після 2015 року» ООН – завдання, яке об'єднало держави – члени ООН для пошуку оптимальних моделей розвитку людства й визначення напрямів подальших спільних дій. Порядок денний розвитку обговорюватиметься під час 68-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у вересні 2013 року.

У рамках підготовки до саміту, який було присвячено Порядку денного розвитку, із серпня минулого року ООН проводить низку національних консультацій із мешканця-

РІКАРДА РІГЕР,
ДИРЕКТОР
ПРОГРАМИ
РОЗВИТКУ ООН
В УКРАЇНІ:

«Для всіх представників ООН національні консультації разом з тим корисні й цікаві. Ми відчули зростаючу потребу суспільства у чіткому плані дій трансформаційного розвитку. Оптимізм, зацікавленість в участі та готовність до дій, які ми побачили під час консультацій, надихають нас на нові звершення».

ПОНАД
200
ТИС. ОСІБ

ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У ГЛОБАЛЬНІЙ
ДИСКУСІЇ, НАЦІОНАЛЬНІ
КОНСУЛЬТАЦІЇ
ВІДБУВАЮТЬСЯ
У 83 КРАЇНАХ СВІТУ

ми планети щодо їхнього бачення пріоритетів розвитку. Під час консультацій визначено головні питання, які необхідно внести до нового порядку денного. Серед них, зокрема, – захист прав людини; зменшення соціальної нерівності; сприяння сталому розвитку та розв'язання пріоритетних проблем (здоров'я, освіта, демографічна ситуація, економічне зростання та зайнятість, енергія, вода, екологічна рівновага, управління, продовольча безпека, запобігання конфліктам тощо).

Поступ на шляху досягнення цілей розвитку до 2015 року змінив українське суспільство, розширив та зміцнив його гуманістичні принципи, сприяв людському розвитку, став катализатором змін у свідомості населення, спричинив появу нових амбіцій і бачень майбутнього. Відтак суспільство України пропонує світовій спільноті новий погляд на пріоритети розвитку після 2015 року, який відображено у доповіді «Україна після 2015 року: майбутнє, якого ми прагнемо».

ПРІОРИТЕТИ ТА ЗАВДАННЯ

Національна дискусія щодо цілей тисячоліття показала, як саме бачать широкі верстви українського суспільства пріоритети та завдання на середньострокову перспективу. Так, у рамках чотирьох магістральних напрямів розвитку – соціального, економічного, екологічного та інституційного – визначено цілі й завдання, досягнення яких є запорукою ефективного розвитку України після 2015 року.

Рівність можливостей і соціальна справедливість:

- трансформація політики формування доходів, зокрема шляхом встановлення зв'язку між доходами від зайнятості та соціальними трансфертами;
- створення справедливої системи оподаткування, перенесення податкового навантаження на заможніші верстви населення;
- забезпечення адресності соціальної підтримки населення та підвищення її ефективності, зокрема шляхом передачі частини повноважень щодо надання соціальних послуг недержавним структурам (із належним контролем їх якості);

Суспільство України пропонує світовій спільноті власний погляд на пріоритети розвитку країни після 2015 року, його відображено у доповіді «Україна після 2015 року: майбутнє, якого ми прагнемо».

- активізація політики соціального залучення вразливих верств населення;
 - подолання психології утриманства в суспільстві;
 - відновлення системи «соціальних ліфтів»;
 - розвиток сільських і депресивних територій загалом для подолання негативних наслідків нерівності за місцем проживання.
- Ефективна охорона здоров'я і зростання тривалості здорового життя:
- формування та поширення в суспільстві стандартів здорового способу життя, створення економічної та соціальної мотивації залишатися здоровими;
 - забезпечення правових, економічних, організаційних та інфраструктурних умов для дотримання здорового способу життя;
 - формування ефективної системи профілактики та ранньої діагностики;
 - забезпечення доступності медичних послуг усім громадянам, незалежно від їхніх статків і місця проживання;
 - реформування системи управління медичною сферою, зокрема фінансування медичної допомоги;
 - посилення контролю за дотриманням безпеки та дисципліни праці;
 - зниження дорожньо-транспортного травматизму.
- Доступна та якісна освіта:
- забезпечення доступності та неперервності освіти впродовж життя;
 - формування мотивації та здатності до навчання, максимізація її ефективності навчальною успішністю та самоосвіти;
 - посилення соціальної функції освіти – найширше залучення до су-

пільного життя, побудова професійного майбутнього та професійної підготовки соціально вразливих категорій населення; усунення нерівності доступу населення до якісної освіти на всіх її рівнях;

- упровадження нових форм передавання знань, оптимальних педагогічних моделей розвитку дітей і молоді;
- залучення різних верств населення до набуття знань для використання нових можливостей засвоєння соціального простору (комп'ютерна грамотність, володіння іноземними мовами тощо);

- подальший розвиток відкритої системи управління якістю освіти на національному, регіональному та місцевому рівнях; удосконалення процедур оцінювання якості; підвищення рівня відповідальності навчальних закладів за якість підготовки, розроблення механізму «захисту споживачів» від неякісних освітніх послуг тощо.

Гідна праця:

- забезпечення права працювати у режимі повної зайнятості та створення умов для самореалізації;
- забезпечення справедливої оплати праці, легалізація зайнятості та доходів;
- посилення зв'язку між трудовими доходами та соціальним захистом;
- розвиток самозайнятості, захист приватної ініціативи, підтримка малого та середнього бізнесу як джерела робочих місць;
- розвиток ринку праці в інтересах молоді та осіб старшого віку;
- розвиток нестандартних форм зайнятості та забезпечення належного соціального захисту осіб, які застосовують інноваційні форми й види зайнятості;
- забезпечення зайнятості вразливих верств населення та осіб з особливими потребами;
- підвищення престижності праці.

Серед цілей та завдань, досягнення яких є запорукою ефективного розвитку України після 2015 року, вказані також модернізація економіки (формування інноваційної моделі розвитку); розвиток інфраструктури (подолання територіальної нерівності); збереження здорового довкілля (розвиток екологічного потенціалу території) і наявність ефективною та чесною влади, що є необхідною умовою досягнення визначених цілей розвитку на період після 2015 року.

БУКОВИНА | ОХОРОНА ПРАЦІ

За ініціативи Чернівецької обласної ради профспілок наприкінці травня в м. Сторожинець відбулася семінар-нарада, на якій підбивалися підсумки проведених заходів з нагоди Дня охорони праці, який цьогоріч проходив під гаслом «Запобігання професійним захворюванням».

ЗАПОБІГАННЯ ТРАВМАТИЗМУ ТА ПРОФЗАХВОРЮВАННЯМ

Володимир ШКВАРКОВСЬКИЙ
голова Чернівецької облпрофради

Участь у нараді взяли представники Федерації роботодавців області, Держгірпромнагляду, Фонду ССНВ, обласної ради профспілок, органів місцевого самоврядування, загалом близько 70 осіб.

Як зазначив заступник голови облпрофради Степан Мельник, для облпрофради, її членських організацій питання охорони праці, захисту та реалізації прав членів профспілок на гідну, а отже, безпечну працю є пріоритетним напрямом діяльності. Вирішується це питання насамперед через соціальний діалог, а також громадський контроль за безпекою та умовами праці, що відображено в спільних зобов'язаннях обласної, міських та районних територіальних угод, колективних договорах.

У членських організаціях облпрофради обрано 816 представників профспілок із питань охорони праці, які спільно з посадовими особами підприємств, установ, організацій здійснюють адміністративно-громадський контроль трьох ступенів. Саме налагоджена робота цих ланок дозволила багатьом трудовим колективам працювати без травм, зокрема на підприємствах філії ПАТ «Укртелеком», ТОВ «Мапзавод», ПАТ «Чернівецький олійно-жировий комбінат», МТК «Калинівський ринок», «Цегельний завод № 3», ТДВ «Трембіта» та ін.

У минулому році в області спостерігалось зменшення загальної кількості нещасних випадків, пов'язаних із виробництвом, порівняно з 2011-м. Разом з тим, незважаючи на деякі позитивні зрушення, стан охорони праці залишається напруженим. Рівень виробничого травматизму все ще є високим. А за таким показником,

як важкість травматизму область упродовж останніх років перебуває на рівні з областями, що мають високий промисловий потенціал.

Практична частина наради-семінару проходила на базі ЦТП № 11 філії ПАТ «Укртелеком». Директор філії Анатолій Гогунець ознайомив присутніх з особливостями впровадження системи управління охороною праці на підприємстві. На навчальному полігоні було продемонстровано засоби малої механізації, сконструйовані і виготовлені працівниками монтажних та ремонтних бригад, що дозволяє зменшити фізичне навантаження на працівників, а також забезпечити їх від негативних виробничих чинників. Усе це сприяло тому, що на підприємстві протягом 15 років відсутній виробничий травматизм. Вагомий внесок у цю справу зробила як служба охорони праці, так і профспілкова організація під керівництвом Івана Куриляка.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА | НАБОЛІЛЕ ПИТАННЯ

ЛІКВІДАЦІЯ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ЗУПИНКИ «КАМ'ЯНЕЦЬКИЙ ПЕРЕЇЗД»

Саме ця проблема хвилює не тільки сільський люд, а й хмельничан та гостей міста. Вони оббивають пороги високих владних інстанцій, пишуть листи з проханням допомогти відновити зупинку приміських потягів «Кам'янецький переїзд». Але реакції на свої звернення не отримують. Остеронь цього важливого питання не залишаються й профспілки.

Валерій МАРЦЕНЮК

Згадайте, коли відкривалась проміжна зупинка біля речових ринків, у районі вулиці Геологів, офіційно повідомлялося, що зупинка «Кам'янецький переїзд» залишиться. Але сталося зовсім не так. Її закриття призвело до великих незручностей для всіх хмельничан, які мали можливість швидко дістатися до неї з будь-якого мікрорайону. Мені ж пригадалися слова міського голови Михайла Чекмана, який був ініціатором створення ринку на Кам'янецькому переїзді. «Хочу, щоб люди з села мали можливість приїхати в місто, оперативно продати свою продукцію, купити хліба і цією же електричкою поїхати додому», – говорив Михайло Костянтинович. Думкою з приводу відновлення зупинки «Кам'янецький переїзд» я поцікавився у голови обласної організації профспілки працівників радіоелектроніки та машинобудування Михайла Сімчука, спільчани якої – робітники підприємств, учні профтехучиллиць постійно добираються потягами на роботу та навчання. «Я проживаю у

Хмельницькому неподалік проміжної зупинки, що поблизу вулиці Геологів, тому маю можливість з вікна своєї квартири щоранку спостерігати за нею. Зупинку побудували, а дістатися до неї чи від неї з міста дуже важко. Нелегко пройти і через торгові ряди, далеко й до зупинки пасажирського транспорту на Львівському шосе. Годі говорити й про зупинку на вулиці Будівельників, що в мікрорайоні Гречани, – зауважує Михайло Сімчук. – Тут курсують тролейбуси, мікроавтобуси, які постійно переповнені. Отож доводиться працівникам установ, приватних фірм, учням навчальних закладів долати довгий шлях до роботи й навчання пішки. Із «Кам'янецького переїзду» можна було швидко дістатися і в Дубове, і в Гречани, і в Ружичин, не кажучи вже про центр. Говорять, що це покращення для пасажирів, а виходить навпаки. Я думаю, що до нашого голосу дослухаються й відновлять цю зупинку». І тут, звісно, є над чим задуматися і дирекції Жмеринської ділянки Південно-Західної залізниці. Необхідно знайти компромісний варіант, аби задовольнити перевізників і пасажирів.

ВІДЗНАЧЕННЯ | ПРОФЕСІЙНЕ СВЯТО

КОНКУРС ЖУРНАЛІСТІВ

У Закарпатській облпрофраді до Дня журналіста підбито підсумки обласного конкурсу на краще висвітлення профспілкової тематики у ЗМІ.

Сергій БАРАНЧИКОВ

На зустрічі з журналістами, яка відбулася в обласній профспілці, представників ЗМІ привітали голова Закарпатської облпрофради Іван Король, голова обкому профспілки працівників культури Наталія Товтин, голова обласної організації Національної спілки журналістів України Дмитро Воробець. Про співпрацю профспілок із ЗМІ розповіли у своїх виступах власний кореспондент газети «Урядовий кур'єр» в Закарпатській області Василь Бедзір, головні редактори газет «Спорттайм» – Степан Селмен-

ський, «Мукачівська Ратуша» – Микола Рішко, «Карпатська Україна» – Степан Біляк, власний кореспондент газети «Голос України» у Закарпатській області Василь Нитка. Переможцям конкурсу вручили Почесні грамоти та Подяки облпрофради. Перше місце присуджено колективам редакції: газети «Новини Закарпаття» (головний редактор Віталій Ящицзяк), Закарпатської обласної держтелерадіокомпанії (генеральний директор Віталій Мещеряков), газети «Мукачівська Ратуша» (головний редактор Микола Рішко). Матеріальною винагородою та Подяками відзначено журналістів, які активно висвітлюють профспілкову тематику.

НАГОРОДИ – КРАЩИМ

Напередодні Дня журналіста двоє наших колег – керівник прес-центру Дніпропетровського облпрофоб'єднання Віктор Коврига та спеціаліст із культурно-масової, спортивної та оздоровчої роботи обкому профспілки комунальників Вадим Обуховський були відзначені нагородами обласної організації Національної спілки журналістів України.

Марина КОВТУН
член НСЖУ

Премією ім. Р. Суворова в конкурсі «Краща журналістська робота на військово-патріотичну тему», який Спілка журналістів провела спільно з Фондом захисту учасників ВВВ та членів їхніх сімей, відзначено опублікований цього року в газеті «Позиція» художньо-документальний нарис Віктора Ковриги «Сердце оставив в горах», присвячений 90-річчю зародження вітчизняного альпінізму. Автор нарису

працює в журналістиці більше 30 років (з них чверть віку – в профспілках, нагороджений знаком ФПУ «Профспілкова відзнака», Почесною грамотою ФПУ), регулярно публікується в місцевих та всеукраїнських ЗМІ, є постійним автором та членом редколегії газети «Позиція». Віктор Коврига досліджує історичне минуле нашого краю, його робітничого та профспілкового руху, громадської та військово-патріотичної діяльності профспілок, що, зокрема, знайшло відображення у п'яти книгах, які належать його перу.

ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК | ДИСКУСІЙНА ТРИБУНА

ПРО ВЧИТЕЛЬСЬКІ ПОДАРУНКИ І НЕ ТІЛЬКИ...

«Конвертована вдячність» – з таким підзаголовком вийшла стаття в «ПВ» № 21 «Чи всім по кишені прощання з дитинством?», в якій йшлося про випускні вечори, їх трансформацію в своєрідні шоу з гаслами «хто виглядатиме краще і... дорожче»...

Прес-служба Профспілки працівників освіти і науки України

Сьогодні й справді шкільний випускний може скласти кругленьку суму для батьків. Проте це, як не крути, ще й бажання самих батьків – не виглядати скромно, чи то пак гірше за інших. А вказані підручки можна легко перевірити за цінінками на сукнях і костюмах, цифрами меню дорогих ресторанів та компаній з прокату елітних автовок.

«Дійсно, невисокі зарплати більшості батьків не відповідають усім запитам організаторів випускних. Однак варто розглянути проблему з іншого боку. Рішення про форму проведення випускних вечорів переважно ухвалюють батьківські комітети. Так сталося, що членами цих структур дуже часто є заможні і впливові батьки, які можуть нав'язати свою позицію іншим, – коментує Віталій Кошиш, Чернігівська обласна організація профспілки. – От і виходить, що випускний вечір святкується в дорогому ресторані, але частина учнів просто не має фінансової можливості взяти участь у святі. Звісно, треба говорити і про виховання дітей. Вони вже дорослі і повинні адекватно оцінювати фінансові можливості своїх батьків, а не вимагати неможливого. Мається на увазі відвідання соларіїв, зачіски в дорогих салонах, дизайнерські вечори».

Все ніби так, але якось дивно і дуже образливо при цьому виглядає отой підзаголовок, яким власне й завершується публікація на розвороті. За тими п'ятьма абзацами виходить, що у всіх фінансових бідах винні саме вчителі і вихователі. Адже, як пише авторка, «педагоги мають потребу в дорогих телефонах, постільній білизні ви-

домих брендів, плазмових телевізорів»...

Публікація викликала шквал обурення освітян з різних куточків України. Одразу розпочалися телефонні дзвінки, розмови про односторонність висвітлення і узагальнення всіх учителів під сумнівну лінійку «один взяв, то й усі беруть».

«Стаття викликала напруження в трудових колективах освітніх закладів Донецчини. Адже в ній є слова, які необгрунтовано морально принижують педагогів усієї країни, показуючи їх як хабарників та вимагателів. Заявлені в публікації факти не масові й не можуть характеризувати всіх педагогів України», – вважають у Донецькій обласній організації профспілки.

Чомусь у такій великій розповіді авторка жодною фразою не торкнулася про потрібність отого «показного блиску» за великі гроші, про чорні технології насадження лише такого виду відпочинку. А про працю і вчительства, і самих дітей задля отримання бажаних знань й умінь, які допоможуть не лише отримати атестат, а й становлення в житті уже після закінчення школи, й слова не було.

«Не варто недооцінювати роль усе тих же батьківських комітетів. Із практики відомо, що іноді рішення про придбання коштовних подарунків ухвалюються з ініціативи заможних батьків без участі самих учителів. І про куплений телевізор, телефон педагога дізнається вже на випускному, – зауважує Віталій Кошиш. – А якщо й прозвучало «нескромне прохання», можливо, самим членам батьківських комітетів потрібно запобігти «подібним проханням», аби потім не бідкатися на корупцію...»

На шпальтах різних видань часто з'являються подібні статті. Проте, підкріплюючи суспільну

думку про важливість освітньої праці «саме такими матеріалами», ми аж ніяк не думаємо про тих, хто навчає наших дітей. Тим більше не дбаємо про пріоритетність галузі, нормальне фінансування освіти, матеріально-технічну базу сільських шкіл та й саму заробітну плату тих, хто сіє добре й вічне. Розмови ж точаться лише навколо того, як «хвацько педагоги гребуть у кишені» з учнів та їхніх батьків. Тому, відповідно, бюджет на освіту від цього не збільшуватиметься.

Шкода лише, що про позитив у навчальних закладах, добру репутацію педагога не йдеться у розлогіх розвортках. Особливе обурення викликає підкріплення «отих самих фактів» коментарями з мережі чи підслуханими розмовами в магазинах. Та й чи варто журналісту користуватися лише такими джерелами інформації? Адже через одну прикрість відповідальність лягатиме на тисячі освітян, яким із сторінок профспілкової газети прикрипили клеймо хабарників.

Невже в нас і досі діє давній казково-реалістичний принцип «кто везе, того й поганяють»? На адресу освітян висловлено чимало негативних суджень, від них вимагають якнайбільше якості при найменших затратах на винагороду за працю... А вони, як і століття тому, віддаються цій праці словна, незважаючи на «кульгаючу» престижність та неналежну фінансову увагу, виховують, навчають і дають путівку в життя новим поколінням.

І найголовніше – не варто робити узагальнюючих суджень, навіть якщо маєте власну прикрість чи гіркий досвід. Освітняні – люди благородної професії, яка обирається серцем і душею, інших мотиваційних чинників, на превеликий жаль, сьогодні ще немає.

КРУГЛИЙ СТІЛ

ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

6 червня в залі засідань Київської облпрофради відбувся круглий стіл на тему: «Персонал в умовах трансформації менеджменту та проблеми безпеки життєдіяльності».

Круглий стіл провели професор, заслужений юрист України Олександр Іщенко, професор, завідувач кафедри менеджменту Державного інституту підготовки кадрів Петро Супрун, кандидат технічних наук, президент Міжнародної академії безпеки життєдіяльності Микола Громова, академік ТAU, голова Київської облпрофради Валентин Журавльов, кандидат медичних наук, керівник медичного центру в м. Харкові Валерій Журавльов. Учасниками засідання були відомі українські вчені, профспілкові активісти та фахівці в галузі охорони праці, інформує Відділ з питань організаційної та інформаційної роботи Київської облпрофради.

Відкриваючи засідання, Валентин Кононенко зазначив, що говорячи про трансформацію менеджменту та проблеми безпеки життєдіяльності, необхідно зосередити увагу на тому, що дії його повинні базуватись насамперед на соціальних цінностях. Для Київської облпрофради, її членських організацій питання захисту та реалізації прав членів профспілок на гідну, а отже, безпечну працю є пріоритетним напрямом діяльності. З розвитком ринкових відносин, послабленням контролю з боку держави зростає кількість порушень прав працівників на безпечні, здорові умови праці, пільги та компенсації за роботу в шкідливих умовах. Масово приховуються факти виробничого травматизму.

Незважаючи на певні позитивні зрушення в соціально-економічному розвитку країни, становище залишається доволі складним. Профспілки спільно з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування обстоюють солідарну позицію щодо подальшого підвищення якості життя і умов праці населення, економічного розвитку Київщини.

Усі болючі питання профорганізації, трудових колективів розглядаються на колегіях облдержадміністрації та райдержадміністрацій, засіданнях виконавчих комітетів міських рад, а прийняті доручення сприяють вирішенню проблем. Поширена практика укладання угод на рівні районів та міст.

Представники профспілок із питань охорони праці разом із профспілковими комітетами підприємств прагнуть того, щоб система управління охороною праці стала рівноправною в системі управління виробництвом, щоб роботодавці дбали не лише про нарощування обсягів виробництва і прибутку, а й про здоров'я і життя працівників. У доповіді також наголошувалося на посиленні громадського контролю за дотриманням роботодавцями законодавства про охорону праці. Зазначалося, що руйнація промислової медицини призвела, зокрема, до того, що професійні захворювання виявляються на пізніх стадіях, коли реабілітація стає неможливою. Тим самим виробничі втрачає робітників, а суспільство натомість отримує інваліда.

Ефективною є співпраця обласних галузевих профспілок із Територіальним управлінням Держгірпромнагляду в Київській області та Києві, головними управліннями облдержадміністрації. Угоди про співпрацю укладені з ініціативи профспілок.

Олександр Іщенко в своїй доповіді зробив наголос на корумпованості, що є величезною проблемою для побудови соціально орієнтованого суспільства.

Валерій Журавльов звернув увагу на необхідність підтримки тих закладів реабілітації, які ще залишилися в Україні. Адже після вдалого лікування тих чи інших хвороб потрібна належна реабілітація, яка, на жаль, бажана бути кращою.

Фото Кирилла ЛАТИШЕВА

Вагомим кроком до посилення профспілкового впливу на соціально-економічний розвиток регіону стало підписання 1 квітня Територіальної угоди на 2013–2015 роки між Київською облдержадміністрацією, Київською облпрофрадою та СПО об'єднання організацій роботодавців Київської області, яка передбачає, зокрема, поліпшення стану безпеки та гігієни праці, виробничого середовища.

**Raïsa
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Рятувати інших з ризиком для себе

Медики «швидкої допомоги» самі потребують допомоги. Причому реальної і невідкладної. Події останніх тижнів засвідчили, що напади на лікарів почастишали. Їх не просто б'ють, калічать, а й жорстоко вбивають. Захистити себе власними силами вони не можуть. Персонал «швидкої» становлять переважно жінки, котрі в сутичках з нападниками просто безсилі. Та поки вони чекають розв'язання проблеми на державному рівні, надходять нові повідомлення про жертви серед лікарняного корпусу.

У ЗОНІ ПОСТІЙНОГО РИЗИКУ

24 травня 2013 року віднині стане чорною датою для запорізьких медиків. Чоловік зателефонував до диспетчерської і повідомив, що його матері стало зле. Ймовірно, додав він, проблеми з серцем. Бригада «швидкої» у лічені хвилини прибула за вказаною адресою. Першою до квартири зайшла 29-річна вагітна фельдшерка. До декретної відпустки жінці залишалось кілька чергувань. Та не судилось. Чоловік накинувся на неї з побутовим льодорубом і завдав кілька смертельних ударів. Двох інших медиків він облив кислотою і також кілька разів ударив льодорубом. Їх було госпіталізо-

За інформацією головного лікаря Київської міської станції швидкої допомоги, в 2010 році було зафіксовано 15 випадків нападу на столичних лікарів швидкої медичної допомоги, 2011-му – 8, 2012-му – 14. Від початку 2013-го – 6.

вано, а от вагітній жінці допомога медиків вже не знадобилась. Від отриманих ран вона померла на місці.

Пізніше з'ясувалося, що нападник – психічно хвора людина. Майже аналогічна пригода сталася в Одесі. Психічно неврівноважений 30-річний одесит кинувся з ножом на свою матір та сестру. Сусіди викликали «швидку», намагаючись врятувати жінку. Однак дісталось і двом медичним працівникам. На щастя, вони лишилися живими. Один з поранених ші, а інший – правіці кілька діб перебуватимуть на лікарняному ліжку.

Перелік прикрих випадків можна продовжувати. Розширюється й географія скоєних нападів. Нападають і на лікарів, котрі заходять до квартир, і на карети «швидкої допомоги». За словами головного лікаря Київської міської станції медичної допомоги Анатолія Вершигори, «кожен виклик – це своєрідний стрес, тому часто доводиться вживати заспокоїливі та серцеві засоби. Більшість працівників у 35–40 років мають десятки болячок. А за тривалістю життя вони перебувають на другому місці після анестезіологів-реаніматологів. Постійні напади з боку пацієнтів – це ще й проблема нестачі кадрів. Кому хочеться наражати ся на небезпеку, підставляти голову під гарячу руку наркомана чи п'яниці?».

Головний лікар розповів про десятки випадків, коли медикам доводилося пра-

цювати як на полі бою. Траплялося, що «доброзичливі» господарі на працівників «швидкої» нацьковували собак, або зачиняли їх у квартирі, вимагаючи ліки. Доводилося визволяти їх з міліцією.

Головний лікар комунального центру швидкої допомоги Тернополя Михайло Джус ділиться враженнями від ризикованої роботи своїх підлеглих: «Були випадки, коли наші працівники приїжджали на виклик, а господарі просто зачиняли двері на ключ, прикладали до шиї ніж або пістолет і змушували колоти наркотики. Звичайно, наркотики медики не кололи, але психологічної травми зазнали неабиякої. Треба щось змінювати. Наразі хоча б запровадити зв'язок між працівниками «швидкої» і диспетчерами, щось на зразок таємної кнопки, як у банках чи ошадних касах. Внутрішній корпоративний зв'язок дуже потрібен».

Самі фельдшери нарікають на те, що в більшості випадків ті, хто викликає «швидку», правди не кажуть. Посилаються на серцевий напад чи ознаки апендициту, а насправді – п'яний дебош, вбивство чи інший кримінал. І медики першими потрапляють у цю колотнечу, не маючи елементарних навичок самозахисту.

ДЛЯ ВНУТРІШНЬОГО КОРИСТУВАННЯ

Експерти в царині медицини стверджують, що нині надто змінився контингент пацієнтів. Кажуть про «епідемію депресивності», якою вражене суспільство. Тож серед хворих, котрим потрібна нагальна допомога лікарів, все більше місця займають п'яниці, наркомани, бомжі, психічно хворі. Нерідко «швидку» викликають туди, де необхідні дії працівників міліції, а вже потім медиків. Фельдшерсько-медицинська група забороняється застосову-

Найбільша кількість нападів, за статистикою, здійснюється у вечірній (із 18-ї до 24-ї години) та нічний час (із 12-ї години ночі до 6-ї години ранку). Здебільшого нападниками є пацієнти із підозрою на інтоксикацію, що зумовлена вживанням алкогольних напоїв, родичі пацієнтів або ж незнайомці в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння.

Звичайно, якщо бригада швидкої допомоги складається лише з чоловіків, то вони ще хоч якось можуть себе захистити, а от коли на виклик виїждять лікарі-жінки, хто допоможе їм в екстремальних випадках? Може, варто професію лікарів швидкої допомоги порівняти до небезпечних і обмежити перебування жінок на такій роботі? Інакше без електрощокерів не обійтись...

працюватимуть медики: кожен небезпечний виклик матиме свою «кредитну» історію і бригади зможуть оперативніше реагувати та вживати необхідних заходів ще до прибуття за викликом. Крім того, наголосують медики, автомобілі «швидкої» необхідно обладнати тривожними кнопками. Грошей на такі нововведення потрібно не так уже й багато. Ціна питання – від 300 грн на місяць. І близько тисячі – на встановлення обладнання. Якщо зважити, що лікарям доводиться щодня госпіталізувати буйних та нетверезих пацієнтів, таке обладнання комусь врятує життя та збереже здоров'я.

Якщо до агресивного чи п'яного хворого приїжджає лікар-чоловік, він може захистити себе, а от лікарі-жінки іноді змушені втікати. І хоча в більшості бригад «швидкої» діє правило: в жодному разі не вступати у конфлікт з невірноваженими пацієнтами, це спрацює не завжди.

У незалежній профспілці працівників швидкої допомоги була ідея, аби лікарів порівняти до правоохоронців стосовно відповідальності за напад на них, навчати бригади «швидкої» елементам рукопашного бою, робити їх змішаними, аби чоловіки могли в разі потреби захистити жінок, увести індивідуальні захисні засоби: газові балончики, електрощокери.

Схоже, що ідею от-от підтримають народні депутати. В усякому разі, на недавніх парламентських слуханнях про це говорили багато. Голова Комітету з питань охорони здоров'я Тетяна Бахтеєва на брифінгу у Верховній Раді заявила: «Працівники швидкої медичної допомоги повинні мати при собі або газові балони, або електрощокери, або, можливо, обов'язково супроводжуватися міліцією тоді, коли медики впевнені, що їдуть на виклик до людини, яка перебуває на обліку в психіатра». Вона повідомила, що вже закінчує роботу над відповідним законопроектом, який можуть зареєструвати в парламенті протягом кількох днів. Із тими нововведеннями, про які говорила пані Бахтеєва, працівникам «швидкої» працюватиметься спокійніше.

Головне, стверджують медики, що проблемою зацікавилися на найвищому рівні. Ймовірно, щось зміниться у законодавстві в питаннях безпеки лікарів. У всякому разі, служба швидкої допомоги не де розрхоує. Та попри всі негаразди й екстремальні ситуації лікарі «швидкої» зніають, що свою роботу люблять. Просто в неї – особливий характер.

вати фізичну силу навіть для самозахисту, не кажучи вже про газові балончики чи електрощокери. «Часто навіть родичі потерпілих, – розповідає головний лікар Чернівецької станції швидкої медичної допомоги Любова Човган, – поводяться вкрай неадекватно, ображають медпрацівників, погрожують». І наводить приклад, коли одного фельдшера з бригади «швидкої» жінка в стані алкогольного сп'яніння штрикнула ножицями.

Убезпечити себе від подібних випадків медики практично не можуть. Розмови про хоча б елементарні засоби самозахисту так і залишилися розмовами. Однозначно вирішили, що не годиться разом із стетоскопом носити газовий балончик. Медики сподівалися, що їдуть на виклики, аби допомогти хворому. Але існує негласне правило, так би мовити «для внутрішнього користування»: якщо є загроза життю та здоров'ю персоналу і немає загрози життю пацієнта, без міліції до такої квартири не заходити. У диспетчерських навіть існують списки неблагонадійних адрес. Хоча відмовити у виклику диспетчери не мають права. Бригада вже на місці з'ясує: лікувати чи тікати.

Лікарі «швидкої» зніають, що працюють на свій страх і ризик. «Ми навіть

на міліцію іноді сподіватися не можемо. Нас викликають на якусь бійку, де повно неадекватних людей. Але ми на місце прибуваємо раніше, ніж міліція», – ділиться лікар «швидкої» із 30-річним стажем. Інші зніають, що серед працівників «швидкої» існує свій чорний список, який вони намагаються передавати один одному. Це звичай квартири, що слугують притулком для наркоманів, п'яниць та бомжів. Хоча, кажуть, небезпека може чатувати всюди. Бабуся, у якої раптом піднявся тиск, може запросто вдарити своєю палицею по голові лікаря, бо той, як їй здалося, довго їхав.

Звісно, до бабусі, у якої здали нерви, міліцію викликати зайве. А от за іншими адресами, мабуть, варто. В міліції, із свого боку запевняють, що на лікарів нападають рідше, ніж на звичайних громадян, тож мотивів для хвилювання не бачають. А задля абсолютного спокою радять кожну бригаду оснастити мобільною сигналізацією. Кажуть, треба подумати над забезпеченням лікарів кнопками екстреного виклику правоохоронців.

Поки що медики за сумнівними адресами входять з увімкненими мобільними телефонами. Якщо раптом непереливки, водій карети «швидкої» має викликати мілі-

цію. От тільки питання, чи встигне міліція врятувати від ножа чи льодоруба.

Значно безпечніше, кажуть самі фельдшери та медичні сестри, на виклик виїжджати більшим складом. Та це поки що утопія. Людей і так бракує, а останніми роками звільняється ще більше, бо працювати і невідгдно, і небезпечно. Медики не почуваються захищеними, і ця проблема зачіпає практично всі станції швидкої допомоги, як у великих, так і малих містах. А самих лікарів ніхто і не питає, що їм дійсно потрібно для самозахисту. А варто було б.

ЗАХИСТ МЕДИКІВ – СПРАВА САМИХ МЕДИКІВ?

Після низки гучних і трагічних випадків немає сумнівів, що нагально потрібні реальні зміни. Медики бідкаються: їм киче необхідна реальна допомога. Найперше, кажуть вони, якомога швидше скласти реєстр психічно хворих та соціально небезпечних осіб. До такої групи пацієнтів бригади «швидкої» мають виїжджати в обов'язковому супроводі міліції. Чим швидше розпочне таку роботу центральна диспетчерська, тим краще і безпечніше

КОМЕНТАР ВІКТОРІЇ КОВАЛЬ, ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Наша профспілка вкрай стурбована статистикою протиправних замахів на життя і здоров'я медичних працівників, яка, на жаль, з року в рік зростає. Це свідчить про цілковиту незахисність працівників охорони здоров'я, осо-

бливо бригад екстреної медичної допомоги, при виконанні ними своїх службових обов'язків. На жаль, у таких випадках правоохоронні органи рекомендують медикам звертатися до суду в приватному порядку. Ми вже давно порушуємо пи-

тання, зокрема у Верховній Раді, щодо правового захисту професійної діяльності медпрацівників, який потребує термінового законодавчого врегулювання. Крім того, на зріла необхідність створення системи правового захисту працівників галузі. Наші про-

позиції такі: встановити кримінальну відповідальність громадян за протиправні дії (погрози, насильства та замаху на життя, захоплення в заручники). У цьому питанні статус лікарів має бути порівняний до статусу працівників правоохоронних органів.

Під час нещодавніх парламентських слухань ми знову звернулися до народних депутатів України. Сподіваюся, цього разу вони нас почують та підтримають. Ми не можемо ризикувати здоров'ям, а то й життям наших працівників.

ФОТОКОНКУРС | ПІДСУМКИ

ВУСТАМИ НЕМОВЛЯТИ

Ольга ІЛЬЯШЕНКО

голова молодіжної ради профспілкової організації при ДП «Завод ім. Малишева»

Міжнародний день захисту дітей – це не лише галасливі та веселі святкування днів, а й нагадування про необхідність дотримання і поваги до прав дитини як необхідної умови для формування гуманного, справедливого і благополучного суспільства.

1 червня в багатьох країнах світу, в тому числі в Україні, проходять благодійні акції, концерти, конкурси, покликані допомогти і підтримати дітей, особливо сиріт та інвалідів. «Вустиами немовляти» – під таким гаслом пройшов фотоконкурс на нашому підприємстві. У квітні на засіданні профкому було прийнято Положення про фотоконкурс, після чого Рада молоді Об'єднаного профспілкового комітету при ДП «Завод ім. Малишева» оголосила про його початок. Мета цього заходу – викликати позитивні емоції та пропагувати здоровий спосіб життя.

24 травня конкурсна комісія розглянула представлені роботи багатьох учасників конкурсу.

Серед безлічі яскравих та оригінальних робіт дуже важко було вибрати чотири призери фотографії. Переможцями стали: I місце – Ольга Муковоз (грошова премія 200 грн); II місце – Людмила Ільяшенко (грошова премія 150 грн); III місце – Раїса Полтавська і Юрій Устименко (грошові премії по 100 грн). Кращі роботи були використані для проведення виставки до Дня захисту дітей. Експозиція фотовиставки була розташована на центральній прохідній ДП «Завод ім. Малишева».

Традиційно в День захисту дітей ми відвідуємо дитячий будинок «Родина» на вул. Слинко. Ось і цього разу, не змінюючи своїм традиціям, ми прийшли сюди з подарунками й привітаннями від профкому та підприємства. Вихованці дитячого будинку підготували чудовий концерт на знак подяки за увагу і турботу про них. Об'єднаний профком при ДП «Завод ім. Малишева» дякує всім за активну участь у заходах. Зробимо наше життя яскравішим і кращим!

ДІТИ | АКЦІЯ

СТУДЕНТИ ПОДАРУВАЛИ МАЛЕЧІ СВЯТО

Днями університетська молодь за підтримки первинки студентів Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка провели в міському парку культури і відпочинку акцію «Світ юнацтва – світу дитинства».

ЯК ПОВІДОМИЛА ГОЛОВА ПЕРВИНКИ СТУДЕНТІВ ЧНПУ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА ІРИНА ЛЕВИЦЬКА-СОСІМОВИЧ, у рамках заходу відбувся конкурс малюнку на асфальті,

сімейно-спортивне змагання тощо. Кожен факультет вишу підготував майстер-класи, показові виступи студентів Інституту історії та факультету фізичного виховання із спортивного туризму,

фехтування, стрільби з лука.

Гарний настрій забезпечили виступи творчої молоді. Також малечі сподобалися безкоштовні відвідування атракціонів та морозиво в дарунок.

ТРАДИЦІЇ | ЗУСТРІЧ

УВАГА БАГАТОДІТНИМ РОДИНАМ

У Закарпатському обкомі профспілки працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг стало традицією проводити зустрічі з батьками багатодітних родин.

ЗА ІНФОРМАЦІЄЮ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВИ ОБ'ЄДНАНОГО ПРОФКОМУ «БАРВА» ОЛЬГИ КРАСНОВСЬКОЇ, на обліку в галузі перебуває 69 таких сімей, серед яких в об'єднаному профкомі – 63. На зустрічі з привітанням виступила голова облпрофспілкової організації Галина Сваричевська. Вона розповіла, що робить галузева профспілка, підтри-

муючи багатодітні родини, відповіла на запитання, надала роз'яснення з багатьох питань. Привітав присутніх і голова об'єднаного профкому «Барва»

В'ячеслав Гасинець. Від обкому профспілки всім було вручено вітальні листівки та матеріальну допомогу, а від об'єднаного профкому – солодощі дітям.

ПРІОРИТЕТИ | ОБГОВОРЕННЯ

НАВЧАННЯ СТУДЕНТСЬКОГО ПРОФАКТИВУ

Динамічні зміни, що відбуваються в усіх сферах суспільного життя нашої держави, вимагають від профспілок оперативного реагування й ефективних заходів, що певною мірою залежить від налагодженості та чіткості організаційної роботи. Призначення і функції сучасних профспілок змінилися, але основна їхня місія – соціально-економічний захист спільчан – залишилася незмінною. В умовах світової фінансової кризи всі очікують активної і відповідальної участі держави в сфері соціального захисту громадян. Проблема профспілок полягає в тому, що багато спільчан, особливо студентів, навіть не здогадуються про масштаби цієї роботи, а отже, не бачать перспектив свого членства. Профспілкові організатори академічних груп, як і голови профспілкових ланок різного рівня, повинні доносити необхідну інформацію до студентства, а головне – робити це цікаво і змістовно.

ЗНАЧЕННЯ ПРОФСПІЛКОВОЇ РОБОТИ

Саме з цією метою двічі на рік у Мелітопольському державному педагогічному університеті ім. Б. Хмельницького проводяться навчання студентського профспілкового активу. Завдяки соціальному партнерству і соціальному діалогу між адміністрацією та профкомом університету таке навчання є ефективним і якісним. Зазвичай навчання студентського профспілкового активу передують у заходах Асоціації правозахисних організаторів студентів Украї-

ни, в яких систематично беруть участь профспілкові лідери університету. Профспілкові навчання є стратегічним і пріоритетним напрямом статутної діяльності, завдання якого – розгляд, доопрацювання та прийняття рішень щодо реалізації нових проектів, програм, заходів; сприяння підвищенню освітнього рівня активу; організація та координація роботи студентських профбюро факультетів; навчання основним профспілковим діяльностям; впровадження нових форм та методів навчання студентських профорганізаторів; підготовка молодих перспективних профспілкових кадрів, здатних успішно розв'язувати проблеми, що постають перед профспілкою. Тут профорганізатори можуть ділитися досвідом роботи, дискутувати, поєднувати теоретичну базу з практичними аспектами. Протягом травня в профспілкових організаціях факультетів жваво обговорювався проект Договору про соціальне партнерство між адміністрацією та колективом студентів, аспірантів, докторантів, розроблений комісією обкому з питань роботи з молоддю та студентами. Це дуже своєчасно, адже сьогодні колективні договори укладаються насамперед з метою представлення інтересів працівників вишу, а права студентів закріплюються в договорах тільки частково і дуже обмежено. Водночас ситуація, що склалася в державі й суспільстві на сучасному етапі, вимагає заходів, спрямованих на формування стратегії соціально-економічного, політичного й культурного розвитку молоді, правових умов щодо діяльності її громадських об'єднань.

Укладання договорів між адміністрацією та студентською профспілкою є своєчасним заходом у забезпеченні додаткових прав і гарантій осіб, які навчаються.

СПІВЧУТТЯ

Центральний комітет Профспілки металургів і гірників України глибоко сумує з приводу раптової смерті голови профспілкового комітету ПМГУ в ПАО «Єнакіївський металургійний завод» **Юрія Михайловича Лобинцева** і висловлює співчуття рідним та близьким покійного. Юрія Михайловича знали й поважали профспілкові лідери з різних підприємств нашої країни, до нього зверталися за порадою як до досвідченого керівника і доброзичливого товариша. Саме таким і залишиться Юрій Михайлович Лобинцев у пам'яті всіх, хто з ним працював, дружив, хто просто його знав.

Будуємо стабільне завтра

Харківська обласна організація Профспілки працівників енергетики та електротехнічної промисловості України та її виборний орган – Харківський обком профспілки у червні 2013-го святкують 60-річний ювілей. «Укрелектропрофспілка» об'єднує підприємства двох взаємодоповнювальних галузей – енергетики та електротехніки, відтак вважається унікальною. Деякі скептики можуть сказати, що це перебільшення, та можна з гордістю стверджувати, що ювіляри працюють в одній із ключових і стратегічно важливих галузей нашої держави.

ЗА ІНФОРМАЦІЮ КОМПІТІ З ПИТАНЬ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ ХАРКІВСЬКОГО ОБКОМУ «УКРЕЛЕКТРОПРОФСПІЛКИ», профспілка працівників енергетики та електротехнічної промисловості об'єднує у своїх лавах понад 200 тисяч осіб, а Харківський обком – одна із найбільших організаційних ланок (близько 30 тисяч осіб). Упродовж 60-річної історії розвитку організації обласному й профспілковим комітетам, фахівцям і пересічним членам профспілки довелося виконувати чималу кількість завдань, серед яких – будівництво теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей. Чого тільки варті забезпечення безперервного постачання електроенергії у селища й околиці Харкова в 50-х роках минулого століття, організація праці та проведення суботників, контроль за будівельно-монтажними роботами під час будівництва Зміївської ГРЕС (таку назву тоді вона мала), Харківської ТЕЦ-5, санаторію-профілакторію заводу «Електроважмаш», санаторію «Рай-Оленівка», участь в управлінні виробництвом і вирішенні питань з охорони праці на підприємствах галузі, організація соцізагань, проведення зльотів-конкурсів фахівців та багато іншого.

За ініціативою та під контролем обкому профспілки було побудовано й обладнано 13 пионерських таборів для дітей працівників галузі, лижна туристсько-спортивна база, 18 бібліотек, відновлено 6 палаців культури, 14 баз відпочинку, у відомчі будинки з гуртожитків відселено тисячі родин. Реорганізаційні процеси, що почалися в Україні після проголошення незалежності, курс на ринкову економіку потребували зміни стилю діяльності профспілок. Необхідно було шукати нові методи і форми роботи в умовах кризи у промисловості та енергетиці. Керуючись інтересами членів профспілки щодо стабілізації ситуації, Харківський облас-

ний комітет брав активну участь у формуванні та виробленні нестандартних шляхів розв'язання проблем. Після виникнення у 90-х роках боргів із заробітної плати, зниження соціальних гарантій профспілкові активісти брали участь у перших масових акціях протесту, демонстраціях, мітингах, пікетуванні місцевих органів влади та самоврядування, захищаючи права та інтереси членів профспілки, трудящих і населення Харкова та області.

Харківський обласний комітет «Укрелектропрофспілки» був одним з ініціаторів розроблення першої профспілкової вимоги незалежної України до органів влади – Президента України, Кабміну, ВРУ, міністерств і відомств. Тоді вперше на території Харківщини на Зміївській ГРЕС зібралися представники теплоелектростанцій всієї України й виробили основні вимоги та пропозиції щодо стабілізації ситуації в енергетиці України, ліквідації боргів із виплати зарплати. Вони стали основою для ініціювання трудового конфлікту з Кабінетом Міністрів і Міністерством України. У роботі примирювальної комісії ЦК «Укрелектропрофспілки» з профспілкової сторони активну участь брав голова Харківського обкому профспілки Микола Іванович Кригін. На підприємствах області в рамках всеукраїнської акції протесту відбувалися припинення виробництва (страйки) у зв'язку з неприйняттям органами влади і управління належних заходів щодо стабілізації економіки. Все це тією чи іншою мірою сприяло певним зрушенням, здавалося б, у безвихідній ситуації.

З урахуванням вимог і пропозицій Харківської «Укрелектропрофспілки» були ухвалені закони України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності», «Про колективні договори і угоди», «Про оплату праці», «Про охорону праці» тощо. Облпрофорганізація брала й бере активну участь у формуванні пропозицій до Генер-

Новітня історія розвитку Харківської обласної організації та обкому «Укрелектропрофспілки» нерозривно пов'язана з концепцією – бути серед людей і для людей, забезпечуючи гідний рівень життя членів профспілки. Профспілковому руху необхідні сучасні форми й методи роботи, новий рівень взаємин і соціального діалогу.

ральної, галузевих і територіальних (регіональних) угод та інших нормативно-правових актів. На початку 2000-х років ситуація стабілізувалася. Були ліквідовані борги із зарплати, на підприємствах галузі були укладені соціально спрямовані колективні договори. На жаль, криза 2008 року знову потребувала вжиття певних заходів та відповідних кроків із боку профспілки, Харківського обкому щодо збереження трудових колективів, соціальних гарантій колективних договорів. На Президії обласного комітету профспілки було прийнято рішення про щомісячний моніторинг ситуації на підприємствах галузі (триває до сьогодні), збереження базових параметрів, затверджених у колективних угодах. Це забезпечило певну стабільність соціально-економічної та правової ситуації на підприємствах та організаціях області.

Новітня історія розвитку Харківської обласної організації та обкому «Укрелектропрофспілки» нерозривно пов'язана з концепцією діяльності організації: бути серед людей і для людей, забезпечення гідного рівня життя членів профспілки. Нині профруху необхідні сучасні форми й методи роботи, новий рівень взаємин і соціального діалогу. Тож обком намагається переімаги кращий досвід профспілкової роботи не тільки в Україні, а й за кордоном, застосовуючи його в нинішніх реаліях.

Так, Харківський обласний комітет проводить активну роботу з навчання профкадрів і активу на підприємствах галузі та у своєму навчально-методичному центрі. Створено сучасну систему з підготовки профкадрів і активу. Тільки з допомогою фахівців Харківського соціально-економічного інституту підвищили свою кваліфікацію і отримали посвідчення державного зразка понад 300 профактивістів. Проводяться планові семінари для головних бухгалтерів і скарбників профкомів і підприємств галузі, працівників, відповідальних за ведення кадрового діловодства. Школярів проводяться президії з актуальних проблем галузі та профроботи, щомісяця проходять наради-семінари з головами профкомів (їх заступниками). Майже 10 років діє Молодіжна рада облпрофорганізації. Цього року відбулася вже XXIII обласна Спартакіада, щороку проводяться шахово-шашкові турніри, фотоконкурси.

Достойно пройти великим шляхом історії Харківському обкому «Укрелектропрофспілки» вдалося завдяки славі й пледі профспілкових активістів і ветеранів профруху. Безумовно, грамотна позиція Президії обкому профспілки, голови обласної організації профспілки Миколи Кригіна всього сприяла нарощуванню, розвитку і примноженню традицій профспілкового руху не тільки області, а й України. Микола

Кригін стояв біля витоків формування І Статуту Федерації Незалежних Профспілок України (потім – ФПУ), був членом Ради ФПУ й до 2013 року – членом Міжнародної організації Загальної Конфедерації профспілок. Упродовж багатьох років він є активним учасником організаційної комісії Ради ФПУ, заступник голови ЦК «Укрелектропрофспілки» з електротехніки. За внесок у розвиток галузі нагороджений знаком «Заслужений енергетик України».

ФПУ також удостоїла Миколу Кригіна нагрудним знаком «Заслужений працівник профспілок України». Сила Харківського обкому профспілки в тому, що робиться акцент на людині праці, рядовому членові профспілки. Сьогодні, коли приходять нові власники, як правило, з меркантильними намірами, тільки за незалежними, самодостатніми і солідарними членами профспілки, профактивом, профорганізаціями та об'єднаннями майбутнього профспілкового руху України. «Всі ми разом закріпили за собою звання організації, що користується повагою і авторитетом у членів профспілки, колег і соціальних партнерів не тільки на рівні підприємств, організацій області, а й на рівні всеукраїнських і міжнародних профспілкових об'єднань – наголошують ювіляри. – Вважаємо за необхідне наголосити, що тільки разом ми можемо будувати наше майбутнє!»

Понад 200 тис.
ЧЛЕНІВ
ОБ'ЄДНУЄ
ПРОФСПІЛКА
ПРАЦІВНИКІВ
ЕНЕРГЕТИКИ ТА
ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ
УКРАЇНИ

РЕЖИМ ПРАЦІ | РЕГУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЧИХ, ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

ЯК ВИЗНАЧАЄТЬСЯ ПІДСУМОВАНИЙ ОБЛІК РОБОЧОГО ЧАСУ?

? Які законодавчі документи регулюють підсумований облік робочого часу і як правильно його розрахувати?

Порядок застосування підсумованого обліку робочого часу міститься у Методичних рекомендаціях щодо застосування підсумованого обліку робочого часу, затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 19.04.2006 № 318 (Рекомендації).

Підсумований облік робочого часу кожного працівника здійснюється за таблицею виходу на роботу та затвердженим графіком роботи (змінності) за обліковий період. Норма робочого часу за обліковий період визначається за календарем із розрахунку шестиденного робочого тижня, семигодинного робочого дня (чи відповідного скороченого робочого дня) з урахуванням скороченого робочого часу напередодні вихідних днів до 5 годин і напередодні святкових і неробочих днів – на 1 годину.

У порядку, встановленому в колективному договорі, норма робочого часу за обліковий період може визначатися за графіком п'ятиденного робочого тижня. Враховуючи те, що при п'ятиденному робочому тижні Кодекс законів про працю України не передбачає встановлення конкретної тривалості щоденної роботи, норма робочого часу за обліковий період визначається шляхом множення часу тривалості робочого дня на кількість робочих днів за календарем п'ятиденного робочого тижня, що припадають на цей період, з

рівною тривалістю кожного робочого дня, з урахуванням її скорочення напередодні святкових і неробочих днів.

При підсумованому обліку робочого часу час, відпрацьований понад норму тривалості робочого часу за обліковий період, вважають надурочним і оплачують згідно зі ст. 106 КЗпП. Оплата за всі години надурочної роботи провадиться в кінці облікового періоду.

Обліковий період встановлюється в колдогові підприємства і може вимірюватися місяцем, кварталом, півріччям або роком. Він охоплює робочий час і години роботи у вихідні і святкові дні, години відпочинку. Щоденна або щотижнева тривалість робочого часу, встановлена графіком, може коливатися протягом облікового періоду, але загальна сума годин роботи за обліковий період має дорівнювати

Фото Тетяни СІЛЕНКО, м. Мажівка Донецької обл.

законодавства був звільнений від виконання трудових обов'язків у зв'язку з відпусткою, виконанням державних або громадських обов'язків, тимчасовою непрацездатністю тощо.

У разі підсумованого обліку робочого часу робота у святкові та неробочі дні (ст. 73 КЗпП) за графіком включається в норму робочого часу за облі-

тому якщо працівник відпрацював якусь кількість годин у святкові та неробочі дні, встановлені ст. 73 КЗпП, понад норму робочого часу за обліковий період, то ці години не будуть вважатися надурочними, оскільки робота у святкові та неробочі дні вже була врахована при підрахунку норми робочого часу за обліковий

Підсумований облік робочого часу кожного працівника здійснюється за таблицею виходу на роботу та затвердженим графіком роботи (змінності) за обліковий період.

нормі робочого часу в обліковому періоді.

Загальна кількість надурочних годин за обліковий період визначається як різниця між фактично відпрацьованим часом і нормою годин за цей період. Під час підрахунку нормальній кількості робочих годин облікового періоду включаються дані, які за графіком або розпорядком роботи припадають на час, упродовж якого працівник відповідно до

коштів період, установлену на підприємстві. Години роботи, що перевищують цю норму, вважаються надурочними і оплачуються у подвійному розмірі. Тому під час підрахунку надурочних годин робота у святкові та неробочі дні, проведена понад установлену на підприємстві норму робочого часу, за обліковий період не враховується, оскільки вона вже оплачена у подвійному розмірі (п. 11 Рекомендацій).

період і відповідно оплачена.

Згідно зі ст. 108 КЗпП робота у нічний час оплачується у подвійному розмірі, що встановлюється в колдогові, з дотриманням норм генеральною, галузевою (регіональними) угодами, але не нижче 20% тарифної ставки (окладу) за кожну годину роботи в нічний час. Нічним часом вважається час з 10 години вечора до 6 години ранку (ст. 54 КЗпП).

ЯК РОЗРОБЛЯЮТЬ ГРАФІК ЗМІННОСТІ ПІД ЧАС ОБЛІКУ РОБОЧОГО ЧАСУ?

При підсумованому обліку робочого часу графіки роботи (змінності) розробляють так, аби тривалість перерви в роботі між змінами (включаючи перерву на обід) була не меншою за подвійну тривалість часу роботи в попередній зміні (ч. 1 ст. 59 КЗпП), тривалість щотижневого безперервного відпочинку має бути не менше 42 годин (ч. 70 КЗпП). Призначати працівника на роботу протягом двох

змін підряд забороняється (ч. 2 ст. 59 КЗпП).

В окремих випадках тривалість щоденного (міжзмінного) відпочинку може бути скорочена, але не менше як на 12 годин на добу. На умовах, визначених колдоговором, невикористані години щоденного (міжзмінного) відпочинку підсумовуються і можуть бути надані як додаткові вільні від роботи дні протягом облікового періоду.

З огляду на те, що згідно зі ст. 7

ЗУ «Про колективні договори і угоди» у колдогові встановлюються взаємні зобов'язання сторін щодо регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин, то режим роботи, тривалість робочого часу і часу відпочинку роботодавць встановлює самостійно у правилах внутрішнього трудового розпорядку або у колдогові з дотриманням норм і гарантій, встановлених чинним законодавством і галузевою угодою.

ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

МЕДИЧНИЙ ОГЛЯД ВОДІВ

? Який порядок проведення медичного огляду водіїв транспортних засобів?

Порядок проходження кандидатами та водіями транспортних засобів (т. з.) виписаний у Положенні про медичний огляд кандидатів у водіїв транспортних засобів, затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 31.01.2013 року.

Медичний огляд кандидатів у водіїв та водіїв проводиться для визначення придатності особи до безпечного керування транспортними засобами. Медогляди кандидатів у водіїв та водіїв поділяються на попередні, періодичні, щозмінні передрейсові та післярейсові огляди, а також позачергові огляди.

Попередньому медогляду підлягають кандидати у водіїв для отримання права на керування транспортним засобом.

Періодичний медогляд проходять водії для підтвердження права на керування транспортним засобом: віком до 55 років (включно) – один раз на 10 років; віком від 56 до 75 років (включно) – один раз на 3 роки; віком від 76 років і більше – один раз на рік.

Водії, які виконують роботи з перевезення пасажирів і вантажів, підлягають періодичному медичному огляду один раз на рік.

Щозмінному передрейсовому та післярейсовому медоглядам підлягають водії транспортних засобів підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, фізичних осіб-підприємців, що здійснюють перевезення пасажирів і вантажів (перевізників).

Позачерговому медичному огляду підлягають водії транспортних засобів перевізника за направленням власника або посадової особи, що відповідає за експлуатацію транспортних засобів перевізника, за інформацією медпрацівника про стає погіршення стану здоров'я водія, що перешкоджає безпечному керуванню т. з., а також на вимогу та/або за рішенням уповноваженої посадової особи Державтоінспекції за наявності підстав. Водій власного транспортного засобу у разі погіршення стану здоров'я, якщо це перешкоджає безпечному керуванню транспортним засобом, також повинен вжити відповідних заходів для безпечного керування транспортним засобом. Попередній, періодичний і позачерговий медогляди проводить медична комісія у закладі охорони здоров'я. До складу медкомісії входять терапевт (голова комісії), невропатолог, отоларинголог, офтальмолог, хірург.

Перелік закладів охорони здоров'я, яким надається право створювати вищезазначені медкомісії та проводити попередній, періодичний і позачерговий медогляди, щороку затверджуються відповідно наказами МОЗ Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій за заявничим принципом.

За результатом проведення попереднього, періодичного та позачергового медичних оглядів видається медична довідка щодо придатності до керування транспортним засобом. Щозмінні передрейсові та післярейсові медогляди водіїв транспортних засобів здійснюють лікарі лікувального профілю та/або молодші медичні працівники з медичною освітою за спеціальністю «сестринська справа», «лікувальна справа». Медогляди інвалідів для визначення медичних показань для отримання транспортного засобу з ручним керуванням, а також для визначення медичних протипоказань до керування т. з., здійснюють медико-соціальні експертні комісії.

Медичний огляд кандидатів у водіїв та водіїв т. з. проводять для визначення придатності особи до безпечного керування транспортними засобами.

Хвилюючий момент – під звуки Гімну юні спортсмени піднімають прапор

З вітальним словом виступає Надзвичайний і Повноважний посол ПАР в Україні пан Чупу Стенлі Матабата

Зараз буде гол!!!

Регбі – гра найсильніших

Анна РЕПІЧ,
Олена ОВЕРЧУК

«ПВ»
Фото Кирила ЛАТИШЕВА

Упродовж двох днів 8–9 червня під патронатом Федерації професійних спілок України на столичному стадіоні «Спартак» відбувся IV Міжнародний турнір з регбі «Кубок Посла Південно-Африканської Республіки в Україні».

У змаганнях взяли участь 18 команд із 10 міст України (понад 300 гравців) – юнаки та дівчата 1998–1999, 2000–2001, 2002–2003 років народження. Організував турнір Фонд розвитку дитячо-юнацького регбі в Україні.

На урочистому відкритті змагань були присутні Надзвичайний і Повноважний посол ПАР в Україні пан Чупу Стенлі Матабата, директор Фонду розвитку дитячо-юнацького регбі в Україні Леонід Дейнеко, від Федерації профспілок України – директор стадіону «Спартак» Максим Бобовик, президент Київської міської федерації регбі Євген Ключко.

Вітаючи учасників і гостей турніру, Максим Бобовик наголосив, що Федерація профспілок України завжди підтримує спорт і молодь. За його словами, подібний турнір проходить саме на стадіоні «Спартак» уже не вперше, і це стало доброю традицією, яку ФПУ залюбки підтримуватиме й надалі.

Надзвичайний і Повноважний посол ПАР в Україні Чупу Стенлі Матабата під час свого виступу зауважив, що молодь – це майбутнє та пообіцяв робити все можливе, аби підтримувати дітей у їхньому бажанні займатися цим видом спорту.

Переможцями серед команд найстаршої вікової категорії стали ДЮСШ Ірпінь – I місце, КР «Київ-Дарниця» (м. Київ) – II місце. Серед команд юнаків 2000–2001 р. н. I місце посіли представники КР «Київ-Дарниця-1» (м. Київ), другими виявилася КР «Київ-Дарниця-2» (м. Київ), третє місце вибороли спортсмени ДЮСШ-12 «Політехнік» (м. Київ). Серед наймолодшої категорії відповідно I місце дісталось ДЮСШ-2 «Роланд» (м. Івано-Франківськ), II місце – ДЮСШ (м. Одеса), III місце – ДЮСШ-4 (м. Рівне).

Урочисте відкриття IV Міжнародного турніру з регбі «Кубок Посла Південно-Африканської Республіки в Україні» на стадіоні «Спартак»

Хто швидше бігає – той краще грає

«Віддай м'яча, а то вкушу!»

Згуртована команда з Ірпеня радіє перемозі

Оце так політ!

«І за що вони там б'ються? М'яч же – ось він...»

Не минуло без травм. Але друзі ніколи не лишать у біді

Трое на одного?

ДРУГА В ЄВРОПІ

У приміщенні пам'ятки архітектури XVIII ст. «Брама Заборівського» відкрито цікаву експозицію – «Бурштинові мозаїки в Софії Київській» за мотивами візантійських мозаїк, фресок соборів Святої Софії, Михайлівського Золотоверхого й Кирилівського церкви. Мозаїчні панно

створено митцями України й Італії. Бурштин – український, мозаїчна техніка – класична. Виставку організовано в рамках спільного проекту Національного заповідника «Софія Київська» та Міжнародного благодійного фонду «Українська родина» за підтримки Асоціації

«Український бурштиновий світ», повідомляє i-pro.kiev.ua. Україна стала другою країною в Європі, яка реалізує подібний проект. Відтепер для дітей працюватиме «Школа-студія мозаїк у Софії Київській», а досі така існувала лише в Равенні. Тут відбуватимуться майстер-

класи з мозаїки, читатимуться лекції з історії мозаїчного мистецтва для дітей та дорослих. Керуватиме школою-студією Ліна Даміані, український художник-мозаїст, випускниця майстерні Марко Санті, автор мозаїчних панно з бурштин, представлених на виставці.

Ліна Даміані за роботою

АМАТОРИ

ЗАКАРПАТСЬКА «ВЕСЕЛКА» ЗАЧАРОВУЄ

Сергій БАРАНЧИКОВ

завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської облпрофради

Того дня в обласному українському муздрамтеатрі ім. Братів Шереміт у м. Ужгороді був аншлаг. Сотні шанувальників хореографічного мистецтва прийшли на звітний концерт одного з кращих дитячих аматорських колективів профспілок України й Закарпаття – зразкового дитячого ансамблю танцю «Веселка» обласного Будинку культури профспілок із нагоди 20-річчя його творчої діяльності. Незмінним художнім керівником самобутнього колективу є заслужений працівник культури України Людмила Петрецька.

Учасників свята привітали голова Закарпатської облпрофради Іван Король, начальник управління культури обласної державної адміністрації Юрій Глеба, директор виконавчої дирекції обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності Ігор Сегляник, народна артистка України Клара Балог, заслужений працівник культури України Іван Пастеляк, директор обласного Будинку культури профспілок Ганна Табакович.

Іван Король вручив ансамблю «Веселка» та його художньому керівнику Почесні грамоти президії Федерації профспілок України, а також комплект сценічної форми. Було й чимало інших відзнак, нагород, подарунків... А далі почалося неповторне дійство: «Веселка» засяяла яскравими барвами! Бурхливими оплесками глядачів супроводжувалися хореографічні композиції «Ми – діти Закарпаття» та «Гуцульська фантазія», український народний танець «Маруся», російська «Калинка», угорський чардаш, дитячий танок «Веселі бджілки», народний танець Закарпаття «Березнянка», хореографічна картинка «Кокетки», танець за східними мотивами, єврейський «Хава нагіла», циганський танець, жартівливий хлоп'ячий танок «Сопілярки». А фінальним акордом незабутнього вечора став традиційний український гопак. Глядачі гідно оцінили високу майстерність юних танцюристів усіх трьох вікових груп.

Голова Закарпатської облпрофради Іван Король вручає нагороду Людмилі Петрецькій
Фото автора

ЕКРАН | ВПЕРЕД – У КАМ'ЯНИЙ ВІК!

ВЕРТИКАЛЬ ГОВОРУХІНА І ГАНС КРІСТІАН АНДЕРСЕН

Тетяна МОРГУН

оглядач «ПВ»

Той, хто недолюблює журналістів, часто має для цього підстави. Варто було Станіславу Говорухіну зронити фразу, що він «ображений на глядачів, куражу немає» й далі не зніматиме кіно, як «смажений» факт підхопили десятки періодичних та інтернет-видань, на всі заставки ласуючи ключовою фразою, викладаючи або тотожно, або в дещо інших редакціях. Скільки я не намагалася розібратися – ну, хоч хтось, хоч один-єдиний напише, в чім, власне, річ, і як він сам оцінює фільм «Вікенд» та дивно суголосну реакцію різних аудиторій, – нічого подібного знайти не вдалося. Авжеж, головне не сутність проблеми, головне – скандальчик навколо неї, зовсім як у старому анекдоті: яка різниця – він вкрав, у нього вкрали...

Що розсердило Говорухіна? Те, що в трьох (!) аудиторіях публіка сміялася в абсолютно недоречному місці (кого цікавить, в якому, легко може дізнатися). Власне, про таку поведінку публіки із слюзою казав персонаж михайковського фільму «12» – актор у виконанні Михайла Єфремова: «Вы ж посинели все, как удавленники, от вашей ржачки – смеетесь везде, всегда, надо всем! Вы еще в зал не вошли, а уже хари свои ржалот приготовили! Вам смешно абсолютно все – жизнь, смерть, цунами, землетрясение! Думаешь, вот плюнешь в зал, смеяться будут все равно, подумают: шутка такая...».

Інша річ, якби хтось розумний і компетентний написав би, що цей фільм Говорухіна за його сценарієм має такі-то й такі-то вади й прорахунки, порівняно, скажімо, з фільмом Луї Малля 1958 року «Ліфт на ешафот» за однойменним романом Ноеля Калефа. Або й без порівняння – сам по собі. Але для цього слід володіти знаннями з теорії та історії кіномистецтва, розбиратися, що таке нуар і неонуар, який там набір стилістично-естетичних нюансів, проаналізувати фільми французької «нової хвилі», творчість сера Альфреда Хічкока...

Що ж до некінознавців, то в людині все одно й завжди перемагають її переваги, власне почуття смаку, відчуття межі між пристойним і непристойним. Тому одна журналістка пише, що фільм Говорухіна – набір коміксів, а споживачі «творчого журналістського продукту» в «коментарях» радо підхоплюють: «На старість

«Режисеру необхідне почуття громадянської відповідальності. Через це я ніколи не переступлю. Тобто не зроблю картини, яка нашкодила б людям, зокрема молодому поколінню».

С. Говорухін (з інтер'ю)

мозок всихає», «А чо? Взяти пошкору й квитки в останній ряд – для поцілунків. А там не гріх і поіржати, нехай хоч Гамлета показують». Іронію, на жаль, не відчула. Все серйозно. І лише одна дівчина написала: «Подивилася трейлер, за стилістикою нагадало ранні фільми Хічкока. Неодмінно подивлюся, коли вийде на екрани. Говорухіну – респект!».

До речі, про цей остогидливий пошкорт в останньому ряду глядацького залу казав сам С. Говорухін, людина суворая, але щира, часом аж занадто, під час свого майстер-класу в Києві 2010 року. Казав як про антитезу воляти «культура» й «цивілізованість». Як синонім до слова «дикун». І під цю дикунську аудиторію, справедливо зауважив він, чимало режисерів та продюсерів створюють відповідного гатунку фільми, чітко спрямовані на все, що «нижче паска».

каву журналістку, що зйомки цієї стрічки допомогли їм налагодити власні стосунки. Обидва чомусь упевнені, що саме «низку» можна розв'язати всі проблеми адекватної соціалізації людини у великому місті, а судячи з надміру інтимних сцен, подружжя потребує дуже сильною «накачки» аж до необхідності поділитися своєю проблемою із знімальною групою й усім світом. Успіх і ім, і багатьом іншим творчим колегам-однодумцям забезпечено!

Тому можна зрозуміти Станіслава Говорухіна, автора цілої низки незабутніх стрічок, що чудово обійшлися навіть без «ню», коли він каже: «Я ніколи в житті не віддаю би будь-яку свою картину на конкурс фестивалю «Кінотавр», аж ніяк не рифмуюся з програмою, яку тут організовують. Мій глядач – людина, яка читає книжки, а не телефон».

УСЕ В ПОРЯДКУ – ЙДЕМО НА ДНО

Як здається, прецедент з картиною «Вікенд» є величезним показовим. Ба навблизов до «Кінотав-

ра», й стало зрозуміло: «Вертикаль» С. Говорухіна (включно з його однойменним фільмом) як була, так і

лишилася конструкцією міцною й самодостатньою, а кіношна й білякішна аудиторія в «цивілізованій» Єв-

ропі, і в нас під носом – ті андерсенівські голі (в переносному й буквальному сенсі) королі, що загубили

пристойність і наче люстро відбили чи не повну руйнацію базових моральних цінностей.

СПОРТ

ТЕРЕЩУК – НАЙКРАЩА В ТРАВНІ

Останнього місяця весни кращою спортсменкою експертна комісія НОК України визнала Вікторію Терещук, а кращим тренером – Сергія Турובה, особистого наставника спортсменки.
Лідер збірної України з сучасного п'ятиборства, нагадаємо, недавно перемогла у фіналі Кубка світу в Нижньому Новгороді (Росія) та здобула «срібло» етапу Кубка світу в Будапешті (Угорщина). Наразі Вікторія Терещук очолює загальний залік Кубка світу з пентатлону.
Зазначимо, що для дуєту Терещук – Турובה це вже четверте подібне визнання.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ПАМ'ЯТЬ ГЕРОЇВ УШАНУВАЛИ ТУРНІРОМ

ГОЛОВНИЙ ТРОФЕЙ ЗАЛИШАЄТЬСЯ У ЗАКАРПАТТІ

У місті Рахів відбувся вже п'ятий за ліком меморіальний міжнародний турнір з футболу серед команд гірських населених пунктів краю, присвячений пам'яті Героїв Соціалістичної праці, переможців Міжнародних змагань лісорубів у канадському Монреалі (1967 рік) Івана Чуси та Василя Шорбана. На честь славних земляків у Закарпатті було вирішено проводити футбольний турнір, який отримує статус міжнародного.

Перехідний кубок рахівчанам – від голови оргкомітету турніру Володимира Ількова

Переможець змагань футбольна команда ФК «Карпати» (Рахів) разом з організаторами турніру

Фото автора

Переможці турніру отримали головний приз змагань – красенський кубок, призерів турніру ушанували медалями та грамотами. Призами відзначили і кращих гравців турніру – воротаря Едгара Молдована (ПАШЕ), захисника Петра Яремчука (ФК «Рахів»), півзахисника Володимира Фабриція (ФК «Лісоруб»), нападника Івана Микulichинського (ФК «Карпати»).

Володимир Ільков та Владислав Кушнірчук від імені оргкомітету турніру вручили пам'ятні призи сім'ям Івана Чуси та Василя Шорбана. Відзнаки від обласної організації профспілки працівників лісових галузей, обрали ФСТ «Україна», Рахівської райдержадміністрації отримали багато учасників турніру. Запрошений на свято футболу почесний голова Федерації футболу Ленінградської області (Росія) наш земляк Йосип Нодь подарував команді-переможниці з Рахова комплект ігрової форми, а також вручив спеціальні призи організаторам цього турніру.

Черговий міжнародний турнір пам'яті славних закарпатських лісорубів прийматиме наступного року Тячівський район Закарпаття.

галузей Володимир Ільков, голова Рахівської районної ради Микола Беркела, голова обласної ради ФСТ «Україна» Владислав Кушнірчук.

Після змагань у підгрупах суддівська колегія, яку очолював лайнсмен ФІФА Степан Селменський, визначила учасників вирішальних матчів. Основний час поєдинку за третє місце між командами ФК «Лісоруб» і ПАШЕ закінчився бойовою нічиєю – 2:2. А в серії пенальті вправнішою виявилася команда з Усть-Чорної, яка й стала бронзовим призером турніру.

Доля перехідного кубку і золотих медалей вирішувалася в протистоянні команд із Рахівщини. У результативному, видовищному поєдинку, який до самого фінального свистка тримав у напрузі численних уболівальників, «Карпати» переграли земляків з ФК «Рахів» з рахунком 4:2.

Сергій БАРАНЧИКОВ

завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської облпрофради, спеціально для «ПВ»

Уцьогорічному ювілейному турнірі взяли участь шість команд, які представляли Тячівський район (ФК «Лісоруб»), смт Усть-Чорна; ФК «Брустури», с. Лопухово; ФК «Терново», с. Терново), Рахівський район (ФК «Карпати», м. Рахів; ФК «Рахів»), а також за перемогу вирішили поборотися гості з Угорщини – команда ПАШЕ з міста Дунауйварош.

Попри дощову погоду на стадіоні зібралося багато глядачів. Звукми трембіт привітали господарі учасників міжнародного свята футболу. На урочистій церемонії відкриття турніру спортсменів вітали голова обкому профспілки працівників лісових

йому перевагу над місцевим боксером Вазгенем Сафарьянцем. Павло в стартових раундах виглядав активніше і був ефективнішим в атаках. У заключному відрізку українця дещо підсів фізично,

проте завойована на початку поєдинку перевага дозволила Іщенко утримати переможний результат. Срібним призером континентальної першості став Микола Бученко (до 56 кг), який у фі-

налі поступився титулованому ірландцю, першому номеру посіву цієї вагової категорії Джону Джоозефу Нолану. З «бронзою» додому повернувся Богдан Шелестюк (до 69 кг), Євген Хитров (до 75 кг) і Денис Поячика (до 91 кг).

У підсумковому медальному заліку українці стали третіми, пропустивши поперед себе беззаперечних триумфаторів чемпіонату росіян (5 золотих медалей, 1 «срібло» і 3 бронзи) та ірландців (2 «золота» і 2 «срібла»).

коротко

ШАХИ

ДРОГОБИЧАНИ ВИЗНАЧИЛИ ПЕРЕМОЖЦІВ

У Дрогобичі міська організація профспілки працівників освіти і науки, яку очолює Олег Гук, провела вже третій турнір серед любителів гри у шахи.

Ольга ЛОБАРЧУК спеціально для «ПВ»

ні результати – цьогоріч представники загальноосвітніх шкіл не поступили навіть шахістам із спеціалізованої. А призерами змагань стали учні Дрогобицьких загальноосвітніх шкіл № 4 та № 17, а також дитячої спортивної школи. Переможців і призерів було відзначено, а всі учасники змагань перевірили свою майстерність та отримали заряд позитивного настрою.

Ця інтелектуальна гра, на думку учасників змагань, добре тренує мозок. Тож до участі в турнірі долучилися і вчителі, й керівники освітніх установ міста, й технічні працівники – загалом змагалися між собою близько 30 членів профспілки. Претенденти на перемогу продемонстрували гід-

ДЗЮДО

ДВІ МЕДАЛИ КУБКА СВІТУ

На Кубку Європи з дзюдо, який приймала естонська столиця, українці завоювали дві нагороди – «золото» на рахунку Артема Блошенка, «срібло» здобув Геворг Хачатрян.

Артем Блошенко тріумфував у ваговій категорії 100 кг, на шляху до перемоги здолавши Флавіо Орліка (Швейцарія), Да-вида Бітєва (Росія), Ремко ван ден Брінка (Нідерланди) та Михайла Косяшнікова (Росія).

За крок до найвищої сходинки п'єдесталу пошани в Таллінні змушений був зупинитися Геворг Хачатрян (66 кг). Наш дзюдоїст виявився кращим у поєдинках із Фae

Ньєю (Фінляндія), Денисом Лаврентьевим (Росія), Андре Соаресою (Португалія) та Найтоном Бернсом (Великобританія) і лише у фіналі зазнав поразки від Куннара Копса (Нідерланди).

БОКС | ЗБІРНА УКРАЇНИ ВИСТУПАЛА В ОНОВЛЕНОМУ СКЛАДІ

СТАЛИ ТРЕТІМИ НА КОНТИНЕНТІ

Минулого вікенду в Мінську фінішував чемпіонат Європи з боксу, в якому змагалися за перемогу понад 200 спортсменів з 37 країн континенту. Українські бійці здобули 5 нагород і посіли третє загальнокомандне місце в підсумковому заліку.

Єдине «золото» Україні приніс Павло Іщенко, який зійшов на найвищу сходинку п'єдесталу пошани у ваговій категорії до 60 кг. У вирішальному поєдинку арбітри віддали

йому перевагу над місцевим боксером Вазгенем Сафарьянцем. Павло в стартових раундах виглядав активніше і був ефективнішим в атаках. У заключному відрізку українця дещо підсів фізично,

проте завойована на початку поєдинку перевага дозволила Іщенко утримати переможний результат. Срібним призером континентальної першості став Микола Бученко (до 56 кг), який у фі-

ЦІКАВИ ФАКТИ ПРО ВОДУ

Щодня з поверхні землі випаровується 1 000 000 000 000 (трильйон) тонн води.
 Вода – єдина субстанція, яка зустрічається у природі в трьох формах: твердій (лід), рідкій і у вигляді газу.
 80% земної поверхні вкриті водою.
 3% води на землі – це прісна вода; більша її частина зберігається у замерзлому стані в льодовиках.

Середньостатистична людина складається з води на 50–80%.
 Людина може обійтися 30 днів без їжі і менше тижня без води.
 У склянці води міститься близько 8 000 000 000 000 000 000 000 (8 септильйонів) молекул.
 Вода – це основний розчинник в людському організмі. За її допомогою переносяться всі корисні речовини, вона живить організм шлаками та шкідливими речовинами.

Середньостатистична людина, користуючись водопровідною водою, за своє життя пропусає через організм від 80 до 100 кг хімічного бруду.
 Вживання кофеїну й алкоголю призводить до обезводнення. На кожну випиту порцію кави або алкоголю треба випити ще склянку води.

КИЯНИН – ПЕРЕМОЖЕЦЬ МІЖНАРОДНОГО КОНКУРСУ ПІАНІСТІВ ІМЕНІ ВАНА КЛІБЕРНА

Переможцем 14-го Міжнародного конкурсу піаністів імені Кліберна став Вадим Холоденко. 26-річний киянин також одержав призи за краще виконання камерної музики і за краще виконання нового твору.
 Другу премію журі під головуванням американського дирижера Джона Джордано присудило 20-річний піаністці з Італії Беатріче Ране, третя премія дісталася Шону Чену (24 роки, США).

ДОЗВІЛЛЯ

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2013 РІК

Вартість передплати на 2013 рік не збільшилася і становить:
 газети «Профспілкові вісті» – 148,44 грн (передплатний індекс – 22152),
 журналу «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – 65,64 грн (передплатний індекс – 22909).

ГОРОСКОП

17–23 червня

ОВЕН
 Не намагайтеся випереджати події, це тільки нашкодить вам. Краще не конфліктувати з оточуючими, інакше ви загострите ситуацію.

ТЕЛЕЦЬ
 Намагайтеся сконцентруватися на виконанні одного завдання, тоді все вдасться. Прислухайтеся до порад близьких.

БЛИЗНЮКИ
 Вам доведеться відмовитися від запланованої зустрічі. Перш ніж щось змінювати, зважте всі «за» і «проти».

РАК
 Тиждень спокійний і розмірений, незважаючи на те, що вас час від часу охоплює сум. Керівництво публічно відзначить ваші заслуги перед колегами.

ЛЕВ
 Уникайте конфліктів із співробітниками. Тримайтеся осторонь гострих дискусій і суперечок, інакше це повернеться проти вас.

ДІВА
 Вам допоможуть втілити ваші ідеї в життя. Будьте вдячними, не забувайте справжніх друзів.

ТЕРЕЗИ
 Цього тижня виступатимете в ролі судді. Помірихайте колеги, ви зміцните свій авторитет у колективі.

СКОРПІОН
 Повірте у свої сили: зараз сприятливий момент для реалізації задуманого. Не вагайтеся: у того, хто сумнівається, нічого не вийде.

СТРІЛЕЦЬ
 Приділіть особливу увагу своєму зовнішньому вигляду. Від цього значного мірою залежатиме ваше кар'єрне зростання.

КОЗЕРІГ
 Залежність від начальника пригнічує вас, але фінансове зростання усе компенсує.

ВОДОЛІЙ
 Не піддавайтеся на провокації. На роботі докладіть максимум зусиль, щоб залишитися на висоті й відповідати вимогам керівництва.

РИБИ
 Наведіть лад на робочому місці, це допоможе зняти стрес. Більше часу присвячуйте своїм звичним заняттям і пам'ятайте, що досягає мети лише той, хто наполегливо прямує до неї.

Оце вже улов так улов!

Фото І. КАРЛИЦЬКОГО, м. Вінниця

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

15–20 червня

15 – 175 років від дня народження Йосипа Сильвестровича Вітошницького (1838–1901), українського хорового диригента

16 – День медичного працівника

140 років від дня народження Антоніни Василівни Нежданової (1873–1950), російської співачки

17 – Всесвітній день боротьби з опустелюванням і засухами

110 років від дня народження Михайла Аркадійовича Светлова (Шейнман) (1903–1964), російського поета

18 – День дільничного інспектора міліції

20 – Всесвітній день біженців

160 років від дня народження Олександра Пилиповича Мишуги (1853–1922), українського співака, педагога

СКАНВОРД

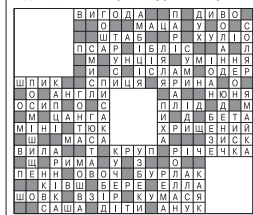
Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», майдан Незалежності, 2, м. Київ, 01012 або profvisti@ukr.net.

Усі, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО Наталію Мураченко з м. Ромни Сумської обл., яка правильно розгадала сканворд у № 23.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 23

Правильна відповідь – «поштовий».

На лаву... (1)
 Життя... (2)
 Дірка... (3)
 Трава... (4)
 Тернопіль... (5)
 Сестра... (6)
 Автор... (7)
 Доводок... (8)
 Ненці... (9)
 Переклад... (10)
 Груд... (11)
 Прозора... (12)
 Упродовж... (13)
 Велике... (14)
 Малень... (15)
 Також... (16)
 Малень... (17)
 Батько... (18)
 Народ... (19)
 Демок... (20)
 Життя... (21)
 У діля... (22)
 Хата... (23)
 Карна... (24)
 Чорно... (25)
 Хист... (26)
 Рес... (27)
 Одност... (28)
 Що по... (29)
 У діля... (30)
 Погод... (31)
 Чаро... (32)
 Боро... (33)
 Що... (34)
 Погод... (35)
 Море... (36)
 Чаро... (37)
 Боро... (38)
 Заме... (39)
 Що... (40)
 Море... (41)
 Погод... (42)
 Море... (43)
 Заме... (44)
 Що... (45)
 Море... (46)
 Погод... (47)
 Море... (48)
 Заме... (49)
 Що... (50)
 Море... (51)
 Погод... (52)
 Море... (53)
 Заме... (54)
 Що... (55)
 Море... (56)
 Погод... (57)
 Море... (58)
 Заме... (59)
 Що... (60)
 Море... (61)
 Погод... (62)
 Море... (63)
 Заме... (64)
 Що... (65)
 Море... (66)
 Погод... (67)
 Море... (68)
 Заме... (69)
 Що... (70)
 Море... (71)
 Погод... (72)
 Море... (73)
 Заме... (74)
 Що... (75)
 Море... (76)
 Погод... (77)
 Море... (78)
 Заме... (79)
 Що... (80)
 Море... (81)
 Погод... (82)
 Море... (83)
 Заме... (84)
 Що... (85)
 Море... (86)
 Погод... (87)
 Море... (88)
 Заме... (89)
 Що... (90)
 Море... (91)
 Погод... (92)
 Море... (93)
 Заме... (94)
 Що... (95)
 Море... (96)
 Погод... (97)
 Море... (98)
 Заме... (99)
 Що... (100)
 Море... (101)
 Погод... (102)
 Море... (103)
 Заме... (104)
 Що... (105)
 Море... (106)
 Погод... (107)
 Море... (108)
 Заме... (109)
 Що... (110)
 Море... (111)
 Погод... (112)
 Море... (113)
 Заме... (114)
 Що... (115)
 Море... (116)
 Погод... (117)
 Море... (118)
 Заме... (119)
 Що... (120)
 Море... (121)
 Погод... (122)
 Море... (123)
 Заме... (124)
 Що... (125)
 Море... (126)
 Погод... (127)
 Море... (128)
 Заме... (129)
 Що... (130)
 Море... (131)
 Погод... (132)
 Море... (133)
 Заме... (134)
 Що... (135)
 Море... (136)
 Погод... (137)
 Море... (138)
 Заме... (139)
 Що... (140)
 Море... (141)
 Погод... (142)
 Море... (143)
 Заме... (144)
 Що... (145)
 Море... (146)
 Погод... (147)
 Море... (148)
 Заме... (149)
 Що... (150)
 Море... (151)
 Погод... (152)
 Море... (153)
 Заме... (154)
 Що... (155)
 Море... (156)
 Погод... (157)
 Море... (158)
 Заме... (159)
 Що... (160)
 Море... (161)
 Погод... (162)
 Море... (163)
 Заме... (164)
 Що... (165)
 Море... (166)
 Погод... (167)
 Море... (168)
 Заме... (169)
 Що... (170)
 Море... (171)
 Погод... (172)
 Море... (173)
 Заме... (174)
 Що... (175)
 Море... (176)
 Погод... (177)
 Море... (178)
 Заме... (179)
 Що... (180)
 Море... (181)
 Погод... (182)
 Море... (183)
 Заме... (184)
 Що... (185)
 Море... (186)
 Погод... (187)
 Море... (188)
 Заме... (189)
 Що... (190)
 Море... (191)
 Погод... (192)
 Море... (193)
 Заме... (194)
 Що... (195)
 Море... (196)
 Погод... (197)
 Море... (198)
 Заме... (199)
 Що... (200)
 Море... (201)
 Погод... (202)
 Море... (203)
 Заме... (204)
 Що... (205)
 Море... (206)
 Погод... (207)
 Море... (208)
 Заме... (209)
 Що... (210)
 Море... (211)
 Погод... (212)
 Море... (213)
 Заме... (214)
 Що... (215)
 Море... (216)
 Погод... (217)
 Море... (218)
 Заме... (219)
 Що... (220)
 Море... (221)
 Погод... (222)
 Море... (223)
 Заме... (224)
 Що... (225)
 Море... (226)
 Погод... (227)
 Море... (228)
 Заме... (229)
 Що... (230)
 Море... (231)
 Погод... (232)
 Море... (233)
 Заме... (234)
 Що... (235)
 Море... (236)
 Погод... (237)
 Море... (238)
 Заме... (239)
 Що... (240)
 Море... (241)
 Погод... (242)
 Море... (243)
 Заме... (244)
 Що... (245)
 Море... (246)
 Погод... (247)
 Море... (248)
 Заме... (249)
 Що... (250)
 Море... (251)
 Погод... (252)
 Море... (253)
 Заме... (254)
 Що... (255)
 Море... (256)
 Погод... (257)
 Море... (258)
 Заме... (259)
 Що... (260)
 Море... (261)
 Погод... (262)
 Море... (263)
 Заме... (264)
 Що... (265)
 Море... (266)
 Погод... (267)
 Море... (268)
 Заме... (269)
 Що... (270)
 Море... (271)
 Погод... (272)
 Море... (273)
 Заме... (274)
 Що... (275)
 Море... (276)
 Погод... (277)
 Море... (278)
 Заме... (279)
 Що... (280)
 Море... (281)
 Погод... (282)
 Море... (283)
 Заме... (284)
 Що... (285)
 Море... (286)
 Погод... (287)
 Море... (288)
 Заме... (289)
 Що... (290)
 Море... (291)
 Погод... (292)
 Море... (293)
 Заме... (294)
 Що... (295)
 Море... (296)
 Погод... (297)
 Море... (298)
 Заме... (299)
 Що... (300)
 Море... (301)
 Погод... (302)
 Море... (303)
 Заме... (304)
 Що... (305)
 Море... (306)
 Погод... (307)
 Море... (308)
 Заме... (309)
 Що... (310)
 Море... (311)
 Погод... (312)
 Море... (313)
 Заме... (314)
 Що... (315)
 Море... (316)
 Погод... (317)
 Море... (318)
 Заме... (319)
 Що... (320)
 Море... (321)
 Погод... (322)
 Море... (323)
 Заме... (324)
 Що... (325)
 Море... (326)
 Погод... (327)
 Море... (328)
 Заме... (329)
 Що... (330)
 Море... (331)
 Погод... (332)
 Море... (333)
 Заме... (334)
 Що... (335)
 Море... (336)
 Погод... (337)
 Море... (338)
 Заме... (339)
 Що... (340)
 Море... (341)
 Погод... (342)
 Море... (343)
 Заме... (344)
 Що... (345)
 Море... (346)
 Погод... (347)
 Море... (348)
 Заме... (349)
 Що... (350)
 Море... (351)
 Погод... (352)
 Море... (353)
 Заме... (354)
 Що... (355)
 Море... (356)
 Погод... (357)
 Море... (358)
 Заме... (359)
 Що... (360)
 Море... (361)
 Погод... (362)
 Море... (363)
 Заме... (364)
 Що... (365)
 Море... (366)
 Погод... (367)
 Море... (368)
 Заме... (369)
 Що... (370)
 Море... (371)
 Погод... (372)
 Море... (373)
 Заме... (374)
 Що... (375)
 Море... (376)
 Погод... (377)
 Море... (378)
 Заме... (379)
 Що... (380)
 Море... (381)
 Погод... (382)
 Море... (383)
 Заме... (384)
 Що... (385)
 Море... (386)
 Погод... (387)
 Море... (388)
 Заме... (389)
 Що... (390)
 Море... (391)
 Погод... (392)
 Море... (393)
 Заме... (394)
 Що... (395)
 Море... (396)
 Погод... (397)
 Море... (398)
 Заме... (399)
 Що... (400)
 Море... (401)
 Погод... (402)
 Море... (403)
 Заме... (404)
 Що... (405)
 Море... (406)
 Погод... (407)
 Море... (408)
 Заме... (409)
 Що... (410)
 Море... (411)
 Погод... (412)
 Море... (413)
 Заме... (414)
 Що... (415)
 Море... (416)
 Погод... (417)
 Море... (418)
 Заме... (419)
 Що... (420)
 Море... (421)
 Погод... (422)
 Море... (423)
 Заме... (424)
 Що... (425)
 Море... (426)
 Погод... (427)
 Море... (428)
 Заме... (429)
 Що... (430)
 Море... (431)
 Погод... (432)
 Море... (433)
 Заме... (434)
 Що... (435)
 Море... (436)
 Погод... (437)
 Море... (438)
 Заме... (439)
 Що... (440)
 Море... (441)
 Погод... (442)
 Море... (443)
 Заме... (444)
 Що... (445)
 Море... (446)
 Погод... (447)
 Море... (448)
 Заме... (449)
 Що... (450)
 Море... (451)
 Погод... (452)
 Море... (453)
 Заме... (454)
 Що... (455)
 Море... (456)
 Погод... (457)
 Море... (458)
 Заме... (459)
 Що... (460)
 Море... (461)
 Погод... (462)
 Море... (463)
 Заме... (464)
 Що... (465)
 Море... (466)
 Погод... (467)
 Море... (468)
 Заме... (469)
 Що... (470)
 Море... (471)
 Погод... (472)
 Море... (473)
 Заме... (474)
 Що... (475)
 Море... (476)
 Погод... (477)
 Море... (478)
 Заме... (479)
 Що... (480)
 Море... (481)
 Погод... (482)
 Море... (483)
 Заме... (484)
 Що... (485)
 Море... (486)
 Погод... (487)
 Море... (488)
 Заме... (489)
 Що... (490)
 Море... (491)
 Погод... (492)
 Море... (493)
 Заме... (494)
 Що... (495)
 Море... (496)
 Погод... (497)
 Море... (498)
 Заме... (499)
 Що... (500)
 Море... (501)
 Погод... (502)
 Море... (503)
 Заме... (504)
 Що... (505)
 Море... (506)
 Погод... (507)
 Море... (508)
 Заме... (509)
 Що... (510)
 Море... (511)
 Погод... (512)
 Море... (513)
 Заме... (514)
 Що... (515)
 Море... (516)
 Погод... (517)
 Море... (518)
 Заме... (519)
 Що... (520)
 Море... (521)
 Погод... (522)
 Море... (523)
 Заме... (524)
 Що... (525)
 Море... (526)
 Погод... (527)
 Море... (528)
 Заме... (529)
 Що... (530)
 Море... (531)
 Погод... (532)
 Море... (533)
 Заме... (534)
 Що... (535)
 Море... (536)
 Погод... (537)
 Море... (538)
 Заме... (539)
 Що... (540)
 Море... (541)
 Погод... (542)
 Море... (543)
 Заме... (544)
 Що... (545)
 Море... (546)
 Погод... (547)
 Море... (548)
 Заме... (549)
 Що... (550)
 Море... (551)
 Погод... (552)
 Море... (553)
 Заме... (554)
 Що... (555)
 Море... (556)
 Погод... (557)
 Море... (558)
 Заме... (559)
 Що... (560)
 Море... (561)
 Погод... (562)
 Море... (563)
 Заме... (564)
 Що... (565)
 Море... (566)
 Погод... (567)
 Море... (568)
 Заме... (569)
 Що... (570)
 Море... (571)
 Погод... (572)
 Море... (573)
 Заме... (574)
 Що... (575)
 Море... (576)
 Погод... (577)
 Море... (578)
 Заме... (579)
 Що... (580)
 Море... (581)
 Погод... (582)
 Море... (583)
 Заме... (584)
 Що... (585)
 Море... (586)
 Погод... (587)
 Море... (588)
 Заме... (589)
 Що... (590)
 Море... (591)
 Погод... (592)
 Море... (593)
 Заме... (594)
 Що... (595)
 Море... (596)
 Погод... (597)
 Море... (598)
 Заме... (599)
 Що... (600)
 Море... (601)
 Погод... (602)
 Море... (603)
 Заме... (604)
 Що... (605)
 Море... (606)
 Погод... (607)
 Море... (608)
 Заме... (609)
 Що... (610)
 Море... (611)
 Погод... (612)
 Море... (613)
 Заме... (614)
 Що... (615)
 Море... (616)
 Погод... (617)
 Море... (618)
 Заме... (619)
 Що... (620)
 Море... (621)
 Погод... (622)
 Море... (623)
 Заме... (624)
 Що... (625)
 Море... (626)
 Погод... (627)
 Море... (628)
 Заме... (629)
 Що... (630)
 Море... (631)
 Погод... (632)
 Море... (633)
 Заме... (634)
 Що... (635)
 Море... (636)
 Погод... (637)
 Море... (638)
 Заме... (639)
 Що... (640)
 Море... (641)
 Погод... (642)
 Море... (643)
 Заме... (644)
 Що... (645)
 Море... (646)
 Погод... (647)
 Море... (648)
 Заме... (649)
 Що... (650)
 Море... (651)
 Погод... (652)
 Море... (653)
 Заме... (654)
 Що... (655)
 Море... (656)
 Погод... (657)
 Море... (658)
 Заме... (659)
 Що... (660)
 Море... (661)
 Погод... (662)
 Море... (663)
 Заме... (664)
 Що... (665)
 Море... (666)
 Погод... (667)
 Море... (668)
 Заме... (669)
 Що... (670)
 Море... (671)
 Погод... (672)
 Море... (673)
 Заме... (674)
 Що... (675)
 Море... (676)
 Погод... (677)
 Море... (678)
 Заме... (679)
 Що... (680)
 Море... (681)
 Погод... (682)
 Море... (683)
 Заме... (684)
 Що... (685)
 Море... (686)
 Погод... (687)
 Море... (688)
 Заме... (689)
 Що... (690)
 Море... (691)
 Погод... (692)
 Море... (693)
 Заме... (694)
 Що... (695)
 Море... (696)
 Погод... (697)
 Море... (698)
 Заме... (699)
 Що... (700)
 Море... (701)
 Погод... (702)
 Море... (703)
 Заме... (704)
 Що... (705)
 Море... (706)
 Погод